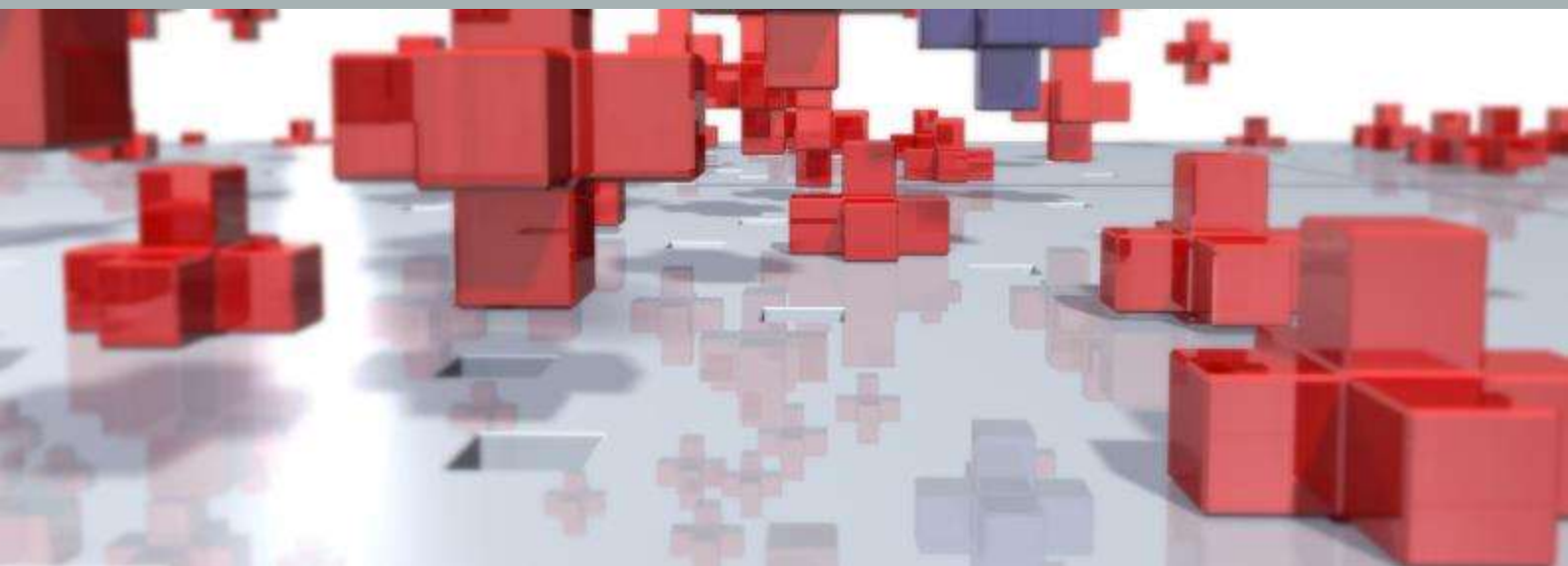

Bestemmingsplan 't Gulden Land

Gemeente Laarbeek

Vastgesteld

Bestemmingsplan 't Gulden Land

Gemeente Laarbeek

Vastgesteld

Rapportnummer:	P05002
IMRO-identificatienummer:	NL.IMRO.1659.BPBGGuldenland-VG01
Datum:	12 oktober 2023
Opdrachtgever:	Gemeente Laarbeek
Projectteam BRO:	RMa, JvdA
Concept-ontwerp:	mei 2022
Voorontwerp:	--
Ontwerp:	mei 2023
Vaststelling:	oktober 2023
Trefwoorden:	--
Bron foto kaft:	BRO, abstract
Beknopte inhoud:	Bestemmingsplan voor de natuurontwikkeling van 't Gulden Land te Aarle-Rixtel.

BRO
Hoofdvestiging
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl

Toelichting

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Plangebied	4
1.3 Vigerend bestemmingsplan	5
1.4 Leeswijzer	6
2. HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED	8
2.1 Water	8
2.2 Landschap	9
3. VOORGESTANE ONTWIKKELING	11
4. BELEIDSKADER	14
4.1 Rijksbeleid	14
4.1.1 Nationaal Waterprogramma 2022-2027	14
4.1.2 Kaderrichtlijn Water	14
4.2 Provinciaal beleid	15
4.2.1 Provinciaal milieu- en waterplan 2016 - 2021	15
4.2.2 Omgevingsvisie Noord-Brabant	15
4.2.3 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant	16
4.3 Waterschapsbeleid	18
4.3.1 Waterbeheerplan 2022 – 2027	18
4.3.2 Keur Waterschap Aa en maas	19
4.4 Gemeentelijk beleid	20
4.4.1 Structuurvisie Laarbeek	20
4.4.2 Omgevingsvisie Buitengebied Laarbeek	20
5. OMGEVINGSASPECTEN	22
5.1 Verkeer en parkeren	22
5.1.1 Parkeren en verkeersgeneratie	22
5.2 Geluid	22
5.2.1 Toetsingskader	22
5.2.2 Onderzoek	23
5.2.3 Conclusie	23
5.3 Luchtkwaliteit	24
5.3.1 Toetsingskader	24
5.3.2 Doorwerking plangebied	24
5.3.3 Conclusie	25
5.4 Bedrijven en milieuzonering	25
5.4.1 Toetsingskader	25

5.4.2 Doorwerking plangebied	26
5.4.3 Conclusie	26
5.5 Geur	26
5.5.1 Toetsingskader	26
5.5.2 Onderzoek	26
5.5.3 Conclusie	26
5.6 Kabels en leidingen	27
5.7 Externe veiligheid	27
5.7.1 Toetsingskader	27
5.7.2 Onderzoek	28
5.7.3 Conclusie	29
5.8 Ecologie	29
5.8.1 Toetsingskader	29
5.8.2 Onderzoek	31
5.8.3 Conclusie	31
5.9 Bodem	31
5.9.1 Toetsingskader	31
5.9.2 Onderzoek	32
5.9.3 Conclusie	33
5.10 Water	34
5.10.1 Conclusie	34
5.11 Archeologie	34
5.11.1 Toetsingskader	34
5.11.2 Onderzoek	34
5.11.3 Conclusie	39
5.12 Cultuurhistorie	39
5.12.1 Toetsingskader	39
5.12.2 Onderzoek	39
5.12.3 Conclusie	42
5.13 Explosieven	42
5.14 Gezondheid	42
5.15 Milieu-effectrapportage	42
 6. JURIDISCHE PLANOPZET	 51
6.1 Inleiding	51
6.2 Plansystematiek	51
6.3 Toelichting op de bestemmingen	53
 7. UITVOERBAARHEID	 55
7.1 Economische uitvoerbaarheid	55
7.1.1 Kostenverhaal	55
7.1.2 Financieel economische haalbaarheid	55
7.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	55
7.2.1 Vooroverleg en inspraak	56
7.2.3 Vaststellingsprocedure	56

SEPARATE BIJLAGEN

Bijlage 1: Schetsontwerp inrichting plangebied

Bijlage 2: Ecologische quickscan

Bijlage 3: Stikstofonderzoek

Bijlage 4: Landbodemonderzoek

Bijlage 5: Waterbodemonderzoek

Bijlage 6: Verkennend waterbodemonderzoek

Bijlage 7: Programma van Eisen

Bijlage 8: Archeologisch bureau-onderzoek

Bijlage 9: Historisch vooronderzoek

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op een aantal percelen aan de Bakelseweg te Aarle-Rixtel zijn momenteel agrarische gronden gelegen. Het voornemen bestaat om de agrarische gronden te ontwikkelen voor het realiseren van natuur en dit recreatief te ontsluiten. Door het gebied stroomt de rivier de Aa. Bij de herinrichting zal het verloop van de Aa gedeeltelijk worden verlegd, waarvoor ter plaatse een nieuw stroombed zal worden gegraven en het oude worden gedempt.

Momenteel wordt het plangebied voornamelijk gebruikt voor agrarische activiteiten.

De beoogde ontwikkeling past in functionele zin niet binnen het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied' (vigerend 6 juli 2010), waarin het plangebied de volgende bestemmingen kent:

- Groen – Landschapselement;
- Agrarisch;
- Bos;
- Water.

Binnen deze bestemming is het grotendeels toegestaan om natuur te realiseren. Daarnaast is in het plan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen (zie paragraaf 1.3) om de bestemming te kunnen wijzigen in de bestemmingen 'Bos', 'Groen - Landschapselement' en/of 'Natuur' voor het behoud en/of ontwikkeling van bos, landschapselementen en/of de natuur. Deze wijzigingsbevoegdheid dekt echter niet alle mogelijke ontwikkelingen in het gebied. Daarom is gekozen voor een herziening van het bestemmingsplan.

Voorliggend bestemmingsplan betreft het nieuwe juridisch-planologische kader voor het plangebied. Er wordt aangetoond dat het initiatief haalbaar is en dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Plangebied

Het plangebied betreft agrarische gronden, kadastraal bekend als "gemeente Aarle-Rixtel, sectie G, nummers 83, 84, 85, 86, 87, 355, 844, 845, 846 (deels), 848 (deels) en 911". Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Laarbeek en is direct gelegen naast de Zuid-Willemsvaart en de provinciale weg N279. De omgeving van het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit watergangen en agrarische gronden. Aan de zuidzijde van het plangebied is een tuincentrum gelegen. Het plangebied wordt langs de oostzijde omsloten door de Zuid-Willemsvaart. Aan de westelijke rand van het plangebied is de waterloop de Aa gelegen, met daarachter agrarische gronden en bosgronden richting de Zuid-Willemsvaart ten westen van het plangebied. Ten noorden grenst het plangebied aan de Aa en agrarische gronden met daarachter de Havenweg en de Zuid-Willemsvaart.

De locatie van het plangebied bestaat uit agrarische gronden. De omliggende bebouwing bestaat uit een tuincentrum en een bedrijfswoning. De ligging van het plangebied is indicatief weergegeven in figuur 1. De exacte begrenzing volgt uit de verbeelding.

Figuur 1 Globale ligging plangebied

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Voor het plangebied is het bestemmingsplan 'Buitengebied (zie figuur 2) het geldende juridische kader. Dit bestemmingsplan is vastgesteld op 9 juni 2016. Het plangebied heeft hierin de bestemmingen

- Groen – Landschapselement;
- Agrarisch;
- Bos;
- Water.

Binnen deze bestemming is het grotendeels toegestaan om natuur te realiseren. Daarnaast is in artikel 40 van het vigerend bestemmingsplan aangegeven dat de gronden bestemd als 'Agrarisch', 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden', 'Agrarisch met waarden – Landschaps- en natuurwaarden - 1', 'Agrarisch met waarden – Landschaps- en natuurwaarden - 2' en 'Maatschappelijk – Militair' gewijzigd kunnen worden in de bestemming 'Bos', 'Groen - Landschapselement' en/of 'Natuur' ten behoeve van behoud en/of ontwikkeling van bos, landschapselementen en/of de natuur. Binnen het plangebied is de bestemming 'Groen – Landschapselement' gelegen. Deze bestemming is niet opgenomen in de wijzigingsmogelijkheid zoals is opgenomen in artikel 40 van het vigerend bestemmingsplan. Derhalve is de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling in strijd met het vigerend bestemmingsplan.

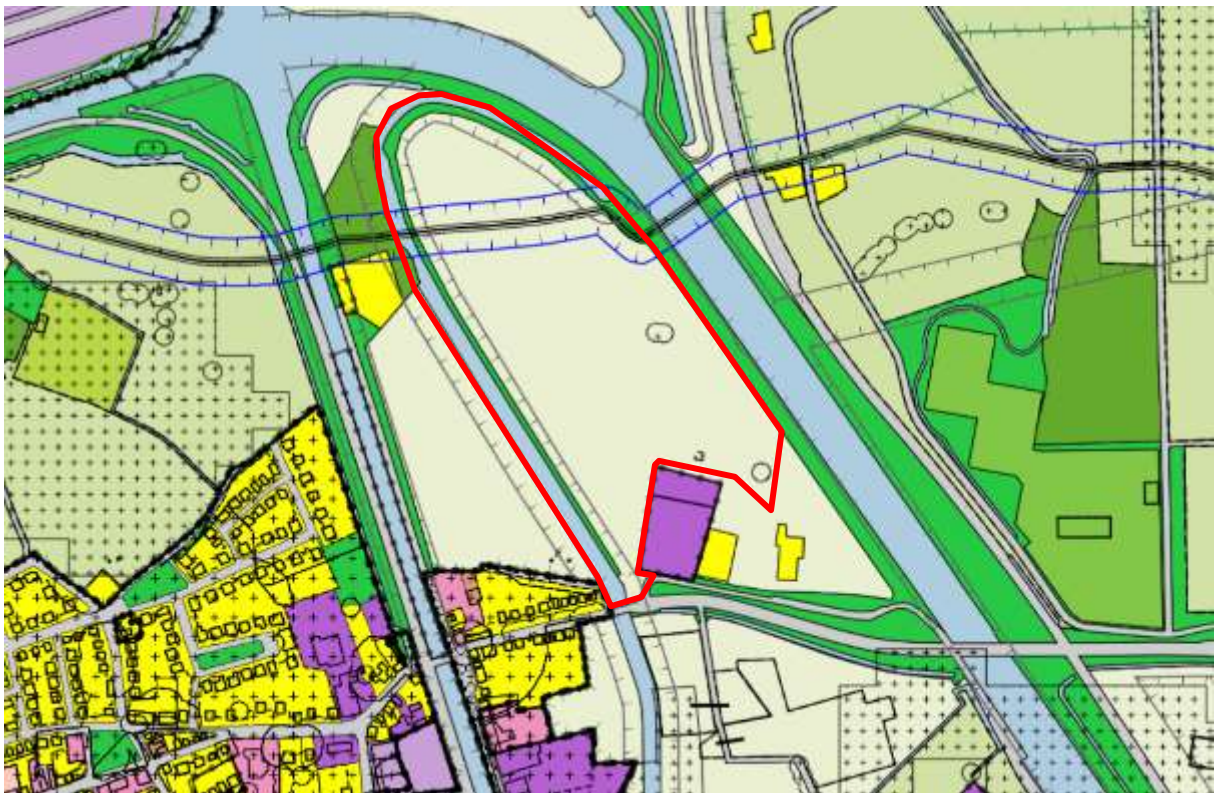
Binnen het plangebied komen daarnaast de volgende dubbelbestemmingen en gebieds- en functie-aanduidingen voor:

- Dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie bomen';
- Dubbelbestemming 'Leiding';
- Gebiedsaanduiding 'ecologische verbindingszone';
- Gebiedsaanduiding 'reconstructiewetzone – extensiveringsgebied';
- Gebiedsaanduiding 'veiligheidszone – leiding brandstof'
- Functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – bestaande bebouwing'.

Binnen het plangebied is het oprichten van woningen volgens het vigerende bestemmingsplan niet toegestaan.

Naast het bestemmingsplan 'Buitengebied' geldt nog een paraplubestemmingsplan. Een paraplubestemmingsplan is een partiële herziening van meerdere bestemmingsplannen. Het paraplubestemmingsplan is specifiek opgesteld met betrekking tot het regelen van het aspect parkeren.

Voorliggend bestemmingsplan stelt het nieuwe planologisch-juridische kader voor het plangebied.

Figuur 2 Uitsnede vigerend bestemmingsplan

1.4 Leeswijzer

Voorliggend plan is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk dient als introductie voor het plan en bijbehorend plangebied. In het tweede hoofdstuk wordt ingegaan op de beoogde ontwikkelingen. Het derde en vierde hoofdstuk gaan respectievelijk in op de verhouding van het plan tot vigerend beleid en de invloed van en op verschillende milieuaspecten. De laatste twee hoofdstukken gaan in op

de juridische opzet inzake de bijbehorende regels en de maatschappelijke en economische haalbaarheid van het plan.

2. HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED

Het plangebied is gelegen in het oosten van de kern Aarle-Rixtel en ten noorden van Helmond. Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Laarbeek en betreft momenteel voornamelijk agrarische gronden.

De percelen zijn gelegen tussen de Zuid-Willemsvaart in het oosten, een tuincentrum ten zuiden en agrarische gronden ten westen en noorden van het plangebied. Achter de noordelijk gelegen agrarische gronden is eveneens de Zuid-Willemsvaart gelegen. Ten oosten, aan de overzijde van het Zuid-Willemskanaal is de provinciale weg N279 gelegen. Door het gebied heen stroomt de Aa welke genormaliseerd is door de jaren heen. In het gebied ligt, langs de Aa, een onverhard pad dat voor onderhoud gebruikt wordt en tevens een agrarische bestemming heeft. Langs de Aa bevinden zich houtwallen die de beek begeleiden.

Figuur 3 Huidige situatie (plangebied rood omlijnd)

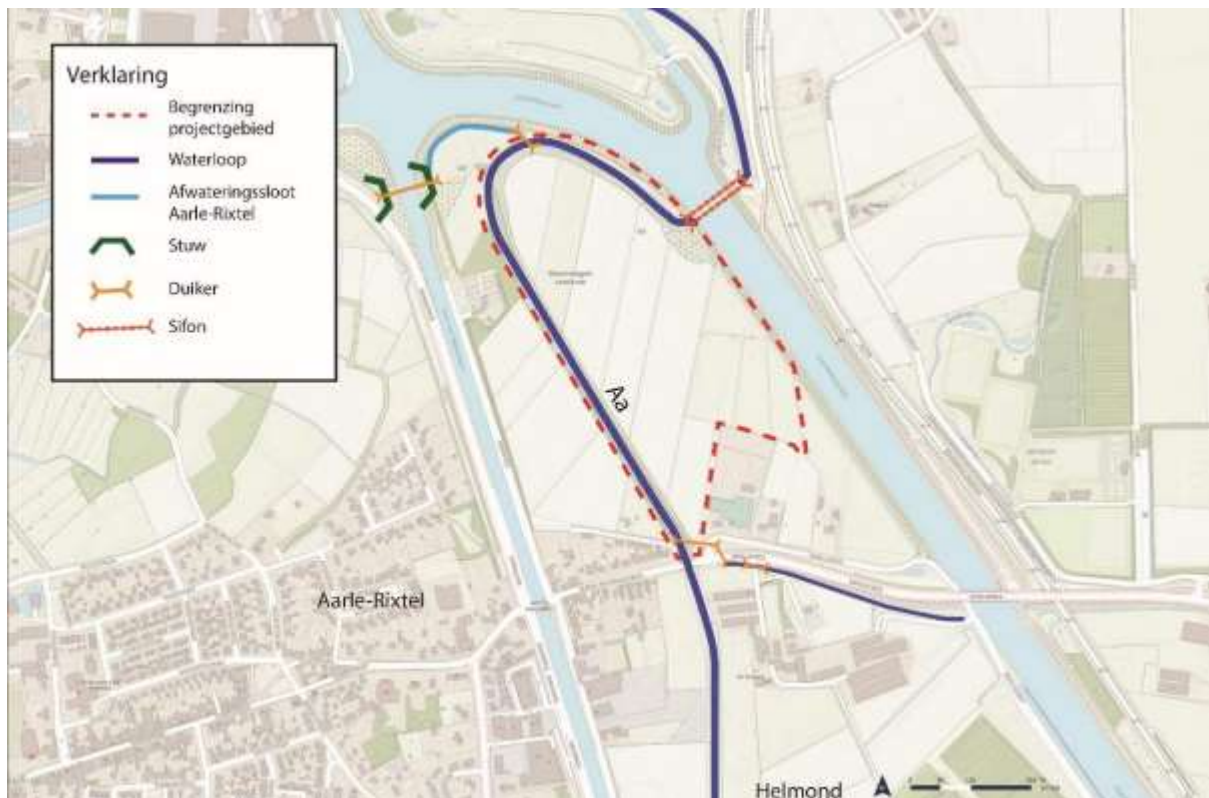
2.1 Water

De Aa is een beek en stroomafwaarts een kleinere rivier in het oosten van de Nederlandse provincie Noord-Brabant. De gekanaliseerde beek ontspringt bij Nederweert in Limburg en komt bij de Citadel in het centrum van 's-Hertogenbosch samen met de Zuid-Willemsvaart en de Dommel. Sinds 1993 vormt

de Aa geen hydrologisch geheel meer. Binnen het plangebied kent de Aa een lengte van circa 1.200 meter.

De afvoer van de Aa is zeer onregelmatig en is afhankelijk van de hoeveelheid regen die is gevallen in het bekken van de Aa. Op het moment dat de Aa samenvloeit met de Dommel is de gemiddelde afvoer 11 m³/s. In droge tijden kan dit slechts 6 m³/s bedragen, terwijl in natte tijden een afvoer van 55 m³/s niet ongehoord is.

De Aa stroomt binnen het plangebied vanuit het zuiden in noordelijke richting. Uiteindelijk loopt de Aa via zinkers onder de Zuid-Willemsvaart door waar deze verder stroomt richting het noorden.

Figuur 4 Loop van de beek de Aa

2.2 Landschap

Van oudsher zijn de gronden van 't Gulden Land in gebruik voor agrarische doeleinden en natuurgebruik. Tussen de agrarische gronden lopen enkele kleinere watergangen/sloten. In het verleden liep de oude Zuid-Willemsvaart door het plangebied. Echter, sinds aanpassingen en een omlegging van de Zuid-Willemsvaart in 1993 kent het plangebied de uitstraling zoals deze in de huidige situatie aanwezig is.

Binnen de grenzen van het plangebied is één landschapstype te onderscheiden. Het gaat om het beekdallandschap, dat omstreeks 1832 (uitgangspunt voor de cultuurhistorische inventarisatie) nog bestond uit beemden (onverdeelde natte hooi/graslanden) langs de Aa en een kleinschalige verkaveling met houtsingels aan de randen van het beekdal (coulisselandschap). Van de oorspronkelijke land-

schapselementen uit deze periode resteren er slechts weinig. De Zuid-Willemsvaart met de naastgelegen weg en de Bakelseweg zijn nog relatief intacte oude structuren. De huidige loop van de Aa is ook, zoals hierboven beschreven, grotendeels recent. Vrijwel alle andere landschapselementen zijn jong tot zeer jong.

Figuur 5 Sfeerimpressie huidige situatie plangebied

3. VOORGESTANE ONTWIKKELING

Waterschap Aa en Maas is voornemens om op de locatie van de Bakelseweg de huidige agrarische gronden te herontwikkelen ten behoeve van de realisatie van natuur en het meanderen van de waterloop de Aa en het systeem van de huidige waterloop te optimaliseren, zodat dit bij kan dragen aan het behalen van de doelen gesteld in de Kaderrichtlijn Water. De Aa heeft als KRW-watertype de classificatie R5 'langzaam stromende midden- en benedenloop'. Daarnaast is het doel om invulling te geven aan doelen van het Natuurnetwerk Brabant, waaronder de realisatie van circa 15 hectare hoogwaardige natuur en een ecologische verbindingszone. Op onderstaande afbeelding is een schetsontwerp van de toekomstige indeling van het plangebied weergegeven. Voor een uitgebreide beschrijving van de voorgenomen ontwikkelingen wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van het Ontwerp Projectplan Waterwet Ecologische verbindingszone en beekherstel Kop Gulden Land, zie bijlagen van voorliggend bestemmingsplan. Navolgend worden de belangrijkste ontwikkelingen beschreven.

Figuur 6 Schetsontwerp toekomstige situatie

Om de beoogde doelstellingen te behalen worden er binnen het plangebied een 6-tal projecten opgestart. Het gaat hierbij om beekontwikkeling, ontwikkeling van droge en natte ecologische verbindingzones, realiseren van poelen, het versterken van de cultuurhistorische elementen, invulling geven aan doelen vanuit Natuurnetwerk Brabant en recreatie en toerisme.

Beekherstel

Algemene doelstellingen vanuit beekontwikkeling zijn het realiseren van een natuurlijker inrichting en afvoerregime, betere waterkwaliteit en vismigratie. Bij beekontwikkeling wordt daarom gestreefd naar variatie in het profiel waardoor er diversiteit in biotopen ontstaat en de oever en vegetatie gevarieerder is. Voor het behalen van de beekdoelen in de Aa wordt ingezet op het realiseren van verschillende maatregelen, zoals: het inbrengen van dood hout en beschaduwen. Ook wordt het profiel zodanig aangepast dat de Aa weer meandert. De oevers worden verflauwd en natuurlijk ingericht.

Ontwikkeling droge en natte ecologische verbindingzones

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling beoogt voornamelijk om een ecologische verbindingzone te creëren die verschillende natte gebieden in Brabant met elkaar verbindt. De ecologische verbindingzone zal vooral bestaan uit (vochtige) bloemrijke graslanden, struweel, ruigtekruiden, kleine landschapselementen en poelen. Door de aanleg van de ecologische verbindingzone worden zowel de ecologische als landschappelijke waarden vergroot. De ontwikkeling van een meer natuurlijke vegetatie en beschaduwde oever van de Aa maakt het gebied beter geschikt als leefgebied voor amfibieën, libellen en struweelvogels.

Poelen

Om de ecologische kwaliteit van het gebied te vergroten worden poelen met struweel naast de waterloop aangebracht. De poelen worden voorzien van flauwe taluds. Deze flauwe oevers zijn van belang voor opwarming van het water en de ontwikkeling van oevervegetatie, wat bescherming biedt aan amfibieën. De poelen hebben een minimaal oppervlak van 500 m².

Cultuurhistorische elementen

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling in relatie tot het plangebied wordt gecombineerd met maatregelen die betrekking hebben op het herstel en de versterking van landschap, natuur en cultuurhistorie. Zo voorziet het planvoornemen in het aanbrengen, herstellen of versterken van kleinschalige landschapselementen in de vorm van (broek)bos, struwelen, houtwallen en poelen. Hierdoor wordt het cultuurhistorisch landschap versterkt met verschillende landschapskamers en doorkijken. Daarnaast zullen de huidige zichtlijnen worden behouden.

Natuurnetwerk Brabant

Het Natuurnetwerk Brabant is een netwerk van bestaande en beoogde natuur welke met elkaar in verbinding staan. Het Natuurnetwerk Brabant maakt deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Door het verbinden van natuurkernen is het voor flora en faunamakkelijker om te migreren tussen verschillende leefgebieden. Dit draagt bij aan de robuustheid van het natuursysteem in Nederland. Met de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling wordt invulling gegeven aan het Natuurnetwerk Brabant door enkele delen van het plangebied in te richten als:

- EVZ nat kralensnoer;
- N14.01 beekbegeleidend bos;
- N12.02 kruiden- en faunarijk grasland;
- N10.02 vochtige hooilanden;
- N14.03 haagbeuken- en essenbos;
- N10.01 nat schraalland.

Recreatie en toerisme

In de toekomstige situatie zal recreëren binnen het Gulden Land mogelijk zijn. Echter zal er rekening gehouden dienen te worden met kwetsbare plekken. Dit wordt gedaan door recreatie te sturen (door middel van (struin)paden of routes. Door (klap)poorten te plaatsen bij de entrees van het gebied kan groter verkeer tegengehouden worden. Ten zuiden van het gebied wordt een kleine parkeerplaats aangelegd welke het mogelijk maakt om enkele motorvoertuigen te parkeren en wandelend het gebied te betreden. Bij de parkeerplaats zal ook een informatiebord worden geplaatst. Daarnaast wordt er een natuurlijke speelplek ingericht.

Gevolgen maatregelen

In het projectplan zijn de gevolgen van de maatregelen beschreven:

- De permanente gevolgen van de inrichting van het waterbergingsgebied en natuurverbetering.
- De gevolgen van het inzetten van het waterbergingsgebied en natuurverbetering.
- De gevolgen van de overige maatregelen.

De gevolgen zijn beschreven voor de aspecten:

- Hydrologie;
- Ecologie/KRW (Kaderrichtlijn Water);
- Beheer en onderhoud;
- Recreatie.

Voor de uitwerking van bovengenoemde maatregelen wordt verwezen naar het projectplan (zie bijlage bij de regels van voorliggend bestemmingsplan).

4. BELEIDSKADER

In dit hoofdstuk wordt het beleidskader, dat relevant is voor het plan, toegelicht en wordt het plan hieraan getoetst. Er is sprake van een doorwerking van beleid dat is vastgesteld op verschillende niveaus van bestuur.

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 Nationaal Waterprogramma 2022-2027

Het Nationaal Water Programma 2022-2027 (NWP) is de opvolger van het Nationaal Waterplan uit 2015. Het NWP plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode tot en met 2027 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het NWP richt zich op schoon, veilig en voldoende water dat klimaatadaptief en toekomstbestendig is. Ook worden de maatregelen genoemd die hiertoe worden genomen, waaronder het overstromingsrisicobeheerplan en stroomgebiedbeheerplannen voor de rijkswateren.

Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het NWP, tot aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

Doorwerking plangebied

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling voorziet in het realiseren van natuurontwikkeling door onder andere het meanderen van de waterloop de Aa, het realiseren van enkele poelen en het realiseren van droge en natte ecologische verbindingzones. Hiermee draagt voorliggend planvoornemen bij aan de doelstellingen van het Nationaal Waterplan, door afdoende bescherming tegen wateroverlast te combineren met verbetering van de kwaliteit van de ecologische waarden, de leefomgeving en het recreatief medegebruik van het plangebied.

4.1.2 Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water (KRW) heeft betrekking op de kwaliteit van het oppervlaktewater. De ecologische doelen en de normen zijn afhankelijk van het type water en de functie ervan. Daarbij is van belang of sprake is van een waterlichaam en of ze een provinciale functie hebben.

KRW-waterlichamen

Waterlichamen zijn wateren die een behoorlijke omvang hebben, zoals kanalen, beken en meren. Elk waterlichaam heeft een eigen Plan van Aanpak om de gewenste kwaliteit te bereiken. De doelen van de waterlichamen staan in het Provinciaal Waterplan. Voor de sterk veranderde wateren verwijst het Provinciaal Waterplan naar nationaal vastgestelde getalswaarden, die door STOWA zijn ontwikkeld.

Niet-KRW-waterlichamen

Niet al het oppervlaktewater wordt een waterlichaam genoemd. Voor niet-waterlichamen met en zonder provinciale natuurfuncties gelden andere doelen.

Doorwerking plangebied

Het plangebied ligt in het deelstroomgebied van het KRW-waterlichaam Aa bij Helmond. Vanuit de KRW zijn een aantal verplichtingen van toepassing op het stroomgebied van de Maas. Eén van deze

verplichtingen is beekherstel. De uitwerking van deze verplichting is opgenomen in het waterbeheerplan van het waterschap. De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling voorziet in zowel herprofilering (mogelijk maken van meer watergebonden flora) en het hermeanderen van een deel van de Aa. Hierdoor wordt voldaan aan de gestelde verplichtingen.

4.2 Provinciaal beleid

4.2.1 Provinciaal milieu- en waterplan 2016 - 2021

In het Provinciaal milieu- en waterplan wordt een slag gemaakt naar een integrale benadering van de fysieke leefomgeving. In dit plan wordt de focus gelegd op de volgende punten:

- balans tussen efficiënt beschermen en duurzaam benutten van de fysieke leefomgeving;
- uitnodigend voor partijen die verantwoordelijkheid nemen; streng voor achterblijvers;
- opgaven integraal en gebiedsgericht oplossen;
- een dynamische en uitnodigende uitvoeringsagenda, die we samen met onze partners uitvoeren.

Hierbij wordt het volgende in het plan aangegeven:

“De waterschappen zijn verantwoordelijk voor het voorkomen van wateroverlast vanuit het regionaal watersysteem. Zij onderhouden en beheren de regionale keringen en voeren regelmatig een veiligheidstoets uit. Daarover rapporteren zij aan ons. Om ongewenste ruimtelijke ontwikkelingen te voorkomen, leggen wij in de Verordening ruimte vast welke regionale waterbergingsgebieden en reserveeringsgebieden er zijn.”

“Op basis van de Waterwet leggen wij in de Verordening water Noord-Brabant vast welke normen voor wateroverlast van toepassing zijn. We geven waterbergingsgebieden en reserveringsgebieden ruimtelijk aan op de plankaart en in de Verordening ruimte.”

Om ervoor te zorgen dat steden in het beheersgebied van Waterschap Aa en Maas droge voeten houden in het geval van uitzonderlijke regenval, is het inrichten van waterbergingsgebieden noodzakelijk. Voorliggend plan biedt het kader om het gestuurde waterbergingsgebied en het beekherstel te realiseren en is daarmee in overeenstemming met het Provinciaal milieu- en waterplan 2016-2021.

Doorwerking plangebied

De beoogde natuurontwikkeling heeft geen invloed op de opgestelde ambities. Wel moet de ontwikkeling in lijn zijn met de basisopgave waarin een veilige, gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit centraal staan. In hoofdstuk 4 ‘Omgevingsaspecten’ is onderbouwd waarom de beoogde ontwikkeling aan deze aspecten voldoet. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat de Provinciaal milieu- en waterplan geen belemmering vormt voor onderhavig plan.

4.2.2 Omgevingsvisie Noord-Brabant

In 2024 treedt naar verwachting de nieuwe Omgevingswet in werking. Hierin wordt het huidige stelsel van bestaand milieu- en ruimtelijke regels herzien om het geheel overzichtelijker te maken. Om hierop in te spelen, heeft de provincie Noord-Brabant een omgevingsvisie opgesteld, welke is vastgesteld op 14 december 2018. Hierin zijn vier hoofdopgaven opgesteld, welke met elkaar samenhangen en op elkaar inwerken als de tandwielen in een machine. Deze hoofdopgaven zijn onderverdeeld in de Brabantse energietransitie, een klimaatproof Brabant, een slimme netwerkstad en de concurrerende,

duurzame economie. Aan deze hoofdpogaven ligt de volgende basisopgave ten grondslag: een veilige en gezonde leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit. Dit betekent dat er in het bijzonder rekening gehouden dient te worden met de aspecten luchtkwaliteit en grondwater, externe veiligheid en de natuurlijke, historische en aardkundige waarden.

Doorwerking plangebied

Het planvoornemen dient in lijn te zijn met de doelen uit de basisopgave: een veilige en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. In hoofdstuk 4 zal door middel van verschillende omgevingsaspecten uiteengezet worden dat sprake is van een veilige en gezonde leefomgeving en dat de beoogde ontwikkeling hier geen afbreuk aan doet.

4.2.3 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

De Interim omgevingsverordening Noord-Brabant is op 25 oktober 2019 vastgesteld. De geconsolideerde versie van de Omgevingsverordening Noord-Brabant is in oktober 2022 vastgesteld. De Interim Omgevingsverordening vormt het toetsingskader voor nieuwe ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant. De provincie wil met haar regels aansluiten op de werkwijze die gevraagd wordt in de Omgevingsvisie en de Omgevingswet. Daarom is ervoor gekozen om de verschillende provinciale verordeningen voor de fysieke leefomgeving samen te voegen tot de Interim omgevingsverordening.

Er wordt expliciet gesproken van een interim omgevingsverordening, om zo te benadrukken dat dit een tussenstap is naar de definitieve omgevingsverordening gebaseerd op de Omgevingswet. De Interim omgevingsverordening is gebaseerd op de huidige wetgeving, moet aan de wettelijke bepalingen van die wetgeving voldoen en dient ter vervanging van zes provinciale verordeningen, waaronder de Verordening Ruimte 2014.

De onderwerpen die in de Verordening ruimte stonden en nu dus in de Interim omgevingsverordening staan, komen uit de provinciale structuurvisie. In de verordening staat welke belangen de provincie wil behartigen en hoe ze dat wil doen. De verordening stelt daarbij de provinciale belangen veilig. De provincie wil de ruimtelijke kwaliteit van Brabant bevorderen. Dat betekent dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen een bijdrage dienen te leveren aan de kernkwaliteiten van Brabant en dat gemeenten bij ruimtelijke afwegingen het principe van zorgvuldig ruimtegebruik moeten toepassen. Hiermee wordt beoogd de groei en de spreiding van het stedelijk ruimtebeslag op het buitengebied af te remmen. Het provinciale beleid is al jaren gericht op het bundelen van de verstedelijking. Dit betekent dat de realisering van woningbouw, bedrijventerreinen, overige stedelijke voorzieningen en bijbehorende infrastructuur moet plaatsvinden in de stedelijke concentratiegebieden (bestaand stedelijk gebied van de grotere kernen). Nieuw ruimtebeslag buiten deze gebieden kan slechts als inbreiding of herstructurering in bestaand stedelijk gebied niet tot de mogelijkheden behoren.

Zorgvuldig ruimtegebruik is als basisprincipe is opgenomen vanuit de zorg voor een goede omgevingskwaliteit en is uitgangspunt. Dat betekent dat een stedelijke ontwikkeling voor wonen, werken of voorzieningen in beginsel plaatsvindt binnen stedelijk gebied en dat de ruimte binnen stedelijk gebied zo goed als mogelijk wordt benut. Hierbij past ook dat er wordt gekeken naar eventuele hergebruiksmogelijkheden van leegstaand of leegkomend erfgoed, zoals industriële complexen, kloosters, verzorgingshuizen et cetera.

Doorwerking plangebied

Het plangebied is in de Interim omgevingsverordening opgenomen als landelijk gebied en gedeeltelijk gelegen in de Groenblauwe mantel. Een bestemmingsplan van toepassing op de Groenblauwe mantel:

- a. strekt tot behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van het watersysteem en de daarmee samenhangende ecologische waarden en kenmerken en landschappelijke waarden en kenmerken;
- b. stelt regels ter bescherming van de ecologische, landschappelijke en hydrologische waarden en kenmerken van het gebied;
- c. borgt dat een ontwikkeling gepaard gaat met een positieve bijdrage aan de bescherming en ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken en landschappelijke waarden en kenmerken.

Norm wateroverlast buiten Stedelijk gebied

Naast de ligging in landelijk gebied en de Groenblauwe mantel is het plangebied eveneens gelegen in de aanduiding 'Norm wateroverlast buiten stedelijk gebied'. Met het oog op de bergings- en afvoercapaciteit waarop regionale wateren moeten zijn ingericht, geldt buiten Stedelijk gebied, als norm een overstromingskans van:

- a. 1/100 per jaar voor gebieden met de ruimtelijke bestemming hoofdinfrastructuur en spoorwegen;
- b. 1/50 per jaar voor glastuinbouw en hoogwaardige land- en tuinbouw;
- c. 1/25 per jaar voor akkerbouw;
- d. 1/10 per jaar voor grasland.

Normvrij gebied

Ook is, met name het huidige tracé van de Aa, gelegen vinnen de aanduiding 'Normvrij Gebied'. Binnen deze aanduiding geldt geen verplichting voor het waterschap om een genormeerd beschermingsniveau te bieden.

Natuur netwerk Brabant – ecologische verbindingszone

Het Natuur Netwerk Brabant (NNB) is een samenhangend netwerk van natuurgebieden en landbouwgebieden met natuurwaarden van (inter-)nationaal belang, zoals de bossen, de heide en vennen, de stuifduinen, de schraalgraslanden, de rivieren en beken. Het doel van het NNB-beleid is het veiligstellen van ecosystemen en het realiseren van leefgebieden met goede condities voor de biodiversiteit. Deze leefgebieden zijn belangrijk voor dier- en plantensoorten.

Om de populaties gezond te houden en de genetische uitwisseling te bevorderen, moeten de gebieden groot genoeg zijn en de mogelijkheid bieden voor migratie tussen de gebieden. Om het NNB als zo'n netwerk te laten functioneren, werkt de provincie samen met andere partijen aan het aanleggen van ecologische verbindingszones en het oplossen van faunaknelpunten in de wegenstructuur. Als de omstandigheden in een bepaald gebied (tijdelijk) verslechteren, dan kan een soort uitwijken naar een ander geschikt gebied. In het licht van de klimaatveranderingen is dit van toenemend belang. De ecologische verbindingszones zijn (vaak) langgerekte landschapselementen die als groene schakels de Brabantse natuurgebieden met elkaar verbinden.

Het provinciale beleid is erop gericht om het netwerk in 2027 gereed te hebben. Dit wordt in het algemeen bereikt door:

- a. het concreet aanwijzen van de gebieden die tot het NNB behoren en het vastleggen van de natuurdoelen (bepalen);

- b. voor zover nodig functiewijziging van landbouwgrond en ander niet-natuurgebruik naar natuurgebied door aankoop of particulier natuurbeheer (deelname);
- c. inrichten van deze gebieden zodat de natuurkwaliteit (omschreven in natuurdoelen) ontwikkeld kan worden (inrichting);
- d. realiseren van de natuurkwaliteit door een duurzaam beheer en eventueel aanvullend omgevingsbeleid (uitvoering).

Bij het opstellen van een bestemmingsplan zijn gemeenten verplicht aansluiting te zoeken bij de wezenlijke ecologische kenmerken en waarden die in het natuurbeheerplan zijn beschreven. Deze waarden en kenmerken zijn per gebied vastgelegd in een beheertypenkaart en in een ambitiekaart. Beide kaarten vormen de kern van het natuurbeheerplan. De beheertypenkaart brengt in beeld wat de actuele situatie is. De ambitiekaart geeft de gewenste eindsituatie (ambitie) aan. Zolang er geen sprake is van een significante aantasting, is er vanwege het NNB geen grond om de activiteit tegen te houden.

Behoud en herstel watersystemen

Het werkingsgebied 'Behoud en herstel watersystemen' is gebaseerd op het Provinciaal milieu- en waterplan en gebaseerd op:

- a. waterlopen met de functie waternatuur,
- b. (natte) ecologische verbindingzones en
- c. gebieden die in de reconstructie- en gebiedsplannen zijn aangeduid als 'ruimte voor beek- en kreekherstel'.

In deze gebieden is het beleid vanuit een regionaal belang gericht op behoud, verbetering en herstel van het natuurlijke watersysteem.

Binnen de gebieden zijn of worden maatregelen uitgevoerd op het gebied van de morfologie, zoals het laten hermeanderen van beken, het aanleggen van plas-draszones en het herstel van kwel. Daarom is ook ruimte naast de waterloop nodig om de maatregelen goed uit te kunnen voeren. Veel van de maatregelen zijn ook een verplichting die voortvloeit uit de Europese Kaderrichtlijn Water.

Doordat het ruimtelijk initiatief voorziet in de herontwikkeling van agrarische gronden ten behoeve van natuurontwikkeling en het meanderen van de rivier de Aa, kan ervan worden uitgegaan dat de ontwikkeling voorziet in het verbeteren van het plaatselijke watersysteem en ecologische waarden. Daarnaast voorziet de ontwikkeling in het aanleggen van natuur waarbij zo veel mogelijk aansluiting wordt gezocht bij de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van de gedeeltelijke ligging in een ecologische verbindingzone. Tevens wordt er met de verdere planuitwerking rekening gehouden met het verder versterken van de omgevingskwaliteit, wat een veilige en gezonde leefomgeving zal bevorderen. Het initiatief is in overeenstemming met de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

4.3 Waterschapsbeleid

4.3.1 Waterbeheerplan 2022 – 2027

In het Waterbeheerplan van waterschap Aa en Maas is beschreven welke doelstellingen het waterschap nastreeft in de periode 2022-2027 en hoe zij die doelstellingen wil gaan halen. Het waterbeheerplan is uitgewerkt in de volgende drie programma's:

1. Waterveiligheid; Het programma 'Waterveiligheid' draait om de bescherming tegen overstromingen vanuit de Maas en het regionale watersysteem.

2. Klimaatbestendig en gezond watersysteem; Het programma 'Klimaatbestendig en gezond watersysteem' draait om een goed functionerend watersysteem in normale én in extreem droge en natte situaties: klimaatbestendig, robuust, veerkrachtig en stuurbaar. Daarbij let het waterschap op de hoeveelheid (goede waterpeilen, het vasthouden van water en het omgaan met wateroverlast en droogte); en op de kwaliteit van het water (chemisch en ecologisch).
3. Schoon Water; In het programma 'Schoon Water' speelt het zuiveren van afvalwater een centrale rol.

Voor bebouwde gebieden heeft het waterschap specifieke doelen geformuleerd. In bebouwd gebied werkt het waterschap toe naar een klimaatrobuust watersysteem waarin:

- schoon water niet naar de zuivering gaat, maar het grondwater voedt;
- de waterkwaliteit geen risico's geeft voor de volksgezondheid en geschikt is voor een goede ontwikkeling van flora en fauna, maar ook voor recreatie en evenementen;
- de kans op wateroverlast en problemen door droogte en hittestress acceptabel is;
- de betrokkenheid en het waterbewustzijn van inwoners, bedrijven en andere stedelijke partners is toegenomen.

Deze programma's zijn verder uitgewerkt in het WBP naar concrete doelstellingen. Deze doelstellingen vinden onder andere een doorwerking in de beschikbare instrumenten van het waterschap; Keur, legger, communicatie en stimuleringsmiddelen.

De Aa is de belangrijkste ader in het werkgebied van het Waterschap Aa en Maas. De waterhuishouding is hier complex. Ook liggen hier kansen voor extra natuurontwikkeling boven op het natuurnetwerk Brabant. Hier is het waterschap de trekker voor verschillende integrale gebiedsontwikkelingen. Een van de kenmerkende opgaven in het gebied is o.a. het Gulden land (inclusief de rwzi te Aarle-Rixtel). De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling voorziet in het realiseren van natuur en het verleggen en meanderen van de Aa. Door de ontwikkeling zal de waterkwaliteit ter plaatse sterk toenemen en worden agrarische gronden herontwikkeld ten behoeve van de realisatie van natuur. De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling is in overeenstemming met het Waterbeheerplan 2022 – 2027.

4.3.2 Keur Waterschap Aa en maas

De keur is een verordening met de regels die het waterschap hanteert bij de bescherming van waterkeringen, watergangen (sloten, beken en rivieren) en bijbehorende kunstwerken (gemalen, stuwen). Voor waterstaatwerken, waarvoor het vaststellen van een legger ingevolge de Waterschapswet is voorgeschreven en die op grond van een projectplan of een vergunning zijn aangelegd of gewijzigd ten opzichte van de legger, geldt, zolang vaststelling van een legger of van een wijziging van de legger niet heeft plaatsgevonden, dat voor de onderhoudsplichten op grond van dit hoofdstuk de ligging, vorm, afmeting en constructie van het waterstaatwerk worden aangehouden, zoals aangegeven in het projectplan of de vergunning. Als geen vergunning is verleend, moet het waterstaatswerk worden onderhouden overeenkomstig de oorspronkelijke vorm en afmetingen.

In de keur is onderscheid gemaakt in A-wateren en B-wateren. A-wateren zijn oppervlaktewaterlichamen die geregistreerd zijn in de legger. Het waterschap is ten aanzien van de A-wateren onderhoudsplichtig, inclusief de daarin, op of over gelegen kunstwerken. Ten aanzien van alle overige wateren (de B-wateren) zijn de aangelanden onderhoudsplichtig.

4.4 Gemeentelijk beleid

4.4.1 Structuurvisie Laarbeek

Op 16 september 2010 is de Structuurvisie 'Groeï in Balans' vastgesteld door de gemeenteraad van Laarbeek. De Structuurvisie omvat het ruimtelijk beleid op hoofdlijnen van de gemeente Laarbeek tot 2020. In deze structuurvisie wordt, na een beleidsinventarisatie en trendbeschrijving, op basis van acht kernkwaliteiten de visie op hoofdlijnen weergegeven. Op basis van de visie worden twaalf speerpunten benoemd voor de ontwikkeling van de gemeente Laarbeek.

In 2020 wil de gemeente Laarbeek een krachtige zelfbewuste gemeente zijn die haar landelijke positie op korte afstand van Helmond en Eindhoven benut door de aansluiting op snelle verbindingen met het stedelijk gebied, in combinatie met een aantrekkelijk buitengebied en woon- en leefklimaat. Aantrekkelijk voor zowel de inwoner als de (stedelijke) recreant en de in Laarbeek wonende forens en kenniswerker, die rust en ruimte ambieert. Om dit te bereiken focust Laarbeek zich op behoud en versterking van een gevarieerd, goed ontsloten en rustiek buitengebied voor de extensieve, routegebonden recreatie. Ook behoud en versterking van de cultuurhistorie en contrastrijkdom binnen de vier kernen, zijn van wezenlijk belang.

De beken in Laarbeek monden in de noordoosthoek van de gemeente uit in de Aa. Ze vormen landschappelijk en hydrologisch gezien de ruggengraat van Laarbeek. Ze zijn als zodanig echter onvoldoende herkenbaar. Bovendien zijn het met name deze natte structuren waar natuurwaarden verder ontwikkeld kunnen worden. En nog belangrijker; de diverse waterlopen vormen verbindingsoorten tussen verschillende gebieden.

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling betreft natuurontwikkeling en het laten meanderen van de rivier de Aa. Naast deze ontwikkelingen wordt de lokale recreatie gestimuleerd door het aanleggen van enkele voet- en fietsbruggen en worden er binnen het plangebied enkele voet- en fietspaden aangelegd waardoor het gebied aantrekkelijk wordt voor kleinschalige recreatie. Daarnaast worden de ecologische waarden binnen het plangebied verbeterd en zorgt de meandering in de Aa voor een betere waterkwaliteit en waterveiligheid. Het planvoornemen is daarmee in overeenstemming met de (Ontwerp) Omgevingsvisie Buitengebied Laarbeek.

4.4.2 Omgevingsvisie Buitengebied Laarbeek

De voorliggende visie omvat het ruimtelijk beleid op hoofdlijnen voor het buitengebied van de gemeente Laarbeek. De Omgevingsvisie Buitengebied Laarbeek vervangt daarmee voor wat betreft het buitengebied, de structuurvisie Groei in Balans die in 2010 werd vastgesteld. Aangezien de Omgevingswet een omgevingsvisie voor het gehele gemeentelijk grondgebied voorschrijft, volgt op deze notitie nadien een visie op de vier kernen van Laarbeek. Vervolgens worden bij nota's samengevoegd tot één omgevingsvisie. Omgevingsvisies worden niet voor een bepaalde termijn gemaakt. Ze hebben geen einddatum, maar overspannen wel de lange en de korte termijn. De planhorizon voor deze visie is 2031. De omgevingsvisie geeft de ruimtelijke en functionele ontwikkeling in Laarbeek op hoofdlijnen weer en is het uitgangspunt voor de politieke agenda.

Doorwerking plangebied

Het Gulden Land wordt in de Omgevingsvisie meerdere malen aangehaald. Zo wordt aangegeven dat de gemeente Laarbeek vol inzet op de ontwikkeling van 't Gulden Land op het gebied van recreatie en

toerisme. De gemeente Laarbeek ziet de potentie van het gebied en onderschrijft de langetermijnvisie. Daarnaast wordt er in het gebied een ecologische verbindingszone voorzien. Het ontwikkelen van het gebied 't Gulden land is één van de doelstelling binnen de Omgevingsvisie Buitengebied Laarbeek.

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling voorziet specifiek in het realiseren van een natuurontwikkeling op de Kop van Aarle-Rixtel. Met deze ontwikkeling worden de ecologische waarden versterkt en wordt er geïnvesteerd in het beleefbaar maken van het gebied dat momenteel dienst doet ten behoeve van agrarische doeleinden. Daarmee kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling goed aansluit bij de Omgevingsvisie Buitengebied Laarbeek.

5. OMGEVINGSASPECTEN

In dit hoofdstuk worden de diverse relevante omgevingsaspecten aangehaald en wordt het plan hieraan getoetst.

5.1 Verkeer en parkeren

Met de realisatie van de woningbouw neemt de verkeersintensiteit toe en dienen voldoende parkeerplaatsen te worden gerealiseerd, waarbij dient te worden voldaan aan de norm als gesteld in de gemeentelijke parkeernormen.

5.1.1 Parkeren en verkeersgeneratie

Parkeren

Het ruimtelijk initiatief voorziet in het realiseren van natuur en het verleggen van de waterloop de Aa. Daarnaast wordt er een fruitboomgaard voorzien in het planvoornemen en zullen er enkele parkeerplaatsen worden aangelegd ten behoeve van het stimuleren van de lokale recreatie en het beleefbaar maken van het gebied. De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling voorziet in een kleinschalige natuurontwikkeling in het buitengebied van de gemeente Laarbeek. Gezien de omvang van het planvoornemen en de dermate kleinschalige vorm van extensief recreatief medegebruik van het plangebied kan worden geconcludeerd dat de in totaal 10 voorgenomen parkeerplaatsen voorziet in de toekomstige parkeerbehoefte.

Verkeersgeneratie

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling voorziet in natuurontwikkeling en het meanderen van de Aa. Daarnaast voorziet het planvoornemen in het realiseren van in totaal 10 parkeerplaatsen aan de zuidzijde van het plangebied (nabij Tuincentrum D'n Heikant). Voor de berekening van de verkeersgeneratie wordt aangenomen dat alle parkeerplaatsen, worstcase, twee keer per etmaal bezet zijn. Dit houdt in dat er per parkeerplaats 4 motorvoertuigbewegingen per etmaal optreden. In totaal zorgt dit voor een verkeersgeneratie van 40 motorvoertuigbewegingen per etmaal. Gezien de ligging van het plangebied in het buitengebied van de gemeente Laarbeek wordt verwacht dat de omliggende wegenstructuur deze (worstcase) toename in het aantal motorvoertuigbewegingen per etmaal goed op kan vangen.

5.2 Geluid

5.2.1 Toetsingskader

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet inzicht worden gegeven in de aanvaardbaarheid van de ontwikkeling vanuit akoestisch oogpunt. Het geluidsaspect is relevant in relatie tot industrielawaai, wegverkeerslawaai en/of spoorweglawaai. Toetsingskader zijn de Wet geluidhinder en enkele uitvoeringsbesluiten.

Wegverkeerslawaai

Voor het oprichten van geluidsgevoelige objecten binnen de zone van een weg dient een akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd. In artikel 74 van de Wet geluidhinder wordt de breedte van de zone

van een weg in stedelijk gebied, bestaande uit 1 of 2 rijstroken bepaald op 200 meter. Conform artikel 82, lid 1 van de Wet geluidhinder geldt voor de geluidbelasting op de gevel van een woning binnen de zone van een weg een voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Wegen waarvoor een maximum snelheid van 30 km per uur geldt hebben geen geluidszone.

Spoorverkeerslawaaï

In artikel 105 van de Wgh wordt het Besluit geluidhinder (Bg) van toepassing verklaard. Het besluit is alleen van toepassing binnen de wettelijke vastgestelde zone van een spoorweg. De breedte van de geluidzone langs het spoor wordt geregeld in artikel 1.4 Bg en is afhankelijk van de hoogte van de geluidproductieplafonds langs het spoor ter hoogte van het plangebied.

Binnen de zone van een spoorweg dient een akoestisch onderzoek plaats te vinden naar de geluidbelasting op de binnen de zone gelegen woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen. Bij het berekenen van de geluidbelasting wordt de Lden -waarde in dB bepaald.

De Lden-waarde is het energetisch en naar de tijdsduur van de beoordelingsperiode gemiddelde van de volgende drie waarden:

- het geluidniveau in de dagperiode (tussen 7.00 en 19.00 uur);
- het geluidniveau in de avondperiode (tussen 19.00 en 23.00 uur) + 5 dB;
- het geluidniveau in de nachtperiode (tussen 23.00 en 07.00 uur) + 10 dB.

De berekende geluidbelasting dient getoetst te worden aan de grenswaarden van het Besluit geluidhinder. Indien de (voorkeurs)grenswaarde wordt overschreden, dient beoordeeld te worden of maatregelen ter beperking van het geluid mogelijk zijn en/of er een hogere grenswaarde moet worden vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

In artikel 4.9 en volgende van het Besluit geluidhinder worden de grenswaarden vermeld met betrekking tot nieuwe situaties bij zones.

5.2.2 Onderzoek

Onderhavig ruimtelijk initiatief betreft de herontwikkeling van agrarische gronden en een waterloop ten behoeve van de realisatie van natuurontwikkeling, het versterken van de ecologische verbindingszone en het hermeanderen van de waterloop de Aa. Met de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling worden geen geluidsgevoelige bestemmingen mogelijk gemaakt. Daarnaast worden er geen geluidsproducerende activiteiten gerealiseerd vinnen het plangebied. Derhalve kan worden gesteld dat er geen akoestisch onderzoek noodzakelijk wordt geacht en het aspect akoestiek geen belemmering vormt voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

5.2.3 Conclusie

Het aspect akoestiek vormt geen belemmering voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

5.3 Luchtkwaliteit

5.3.1 Toetsingskader

De hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen staan beschreven in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5, titel 5.2 Wm). Hierin zijn grenswaarden opgenomen voor luchtvervuilende stoffen. Voor ruimtelijke projecten zijn fijnstof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) en stikstofdioxide (NO_2) de belangrijkste stoffen.

Een project is toelaatbaar als aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- het project leidt per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- het project draagt alleen niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging;
- het project is opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een regionaal programma van maatregelen.

Om te bepalen of een project "niet in betekenende mate" bijdraagt aan de luchtkwaliteit is een algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekenende mate' (Besluit NIBM) en een ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) vastgesteld waarin de uitvoeringsregels zijn vastgelegd. Een project kan in twee situaties NIBM bijdragen aan de luchtkwaliteit:

- het project behoort tot de lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) die is opgenomen in de Regeling NIBM;
- het project heeft een toename van minder dan 3% van de jaargemiddelde concentratie NO_2 en PM_{10} ($1,2\mu g/m^3$).

5.3.2 Doorwerking plangebied

Het planvoornemen kent slechts een zeer geringe wijziging ten opzichte van de huidige situatie. Effecten ten aanzien van luchtkwaliteit zijn in de aanlegfase tijdelijk beperkt aanwezig als gevolg van de inzet van machines. Tijdens de gebruiksfase bestaan de effecten voornamelijk uit verkeersbewegingen van de lokale recreatie van en naar het gebied. Echter, zoals reeds in paragraaf 4.1 is aangegeven zal deze verkeersgeneratie slechts zeer minimaal zijn waardoor er van uit kan worden gegaan dat het planvoornemen geen negatieve invloed heeft op de luchtkwaliteit ter plaatse van het planvoornemen. Er worden geen overschrijdingen van de wettelijke normen verwacht.

Onderzoek NSL-Monitoringstool 2019

Om te beschouwen of de gecumuleerde concentraties voldoen aan de grenswaarden uit de Wet luchtkwaliteit wordt het planeffect opgeteld bij de heersende concentraties. Dit is inzichtelijk gemaakt door middel van de NSL-Monitoringstool 2019. De beschouwde rekenpunten zijn weergegeven in onderstaande tabel en geven de totale concentratie in de nabije omgeving van het plangebied. Voor het jaartal 2020 bedraagt de hoogste totale concentratie NO_2 $18.4\mu g/m^3$ en voor PM_{10} $18.1\mu g/m^3$. Voor $PM_{2,5}$ geldt een hoogste totale concentratie van $9.6\mu g/m^3$.

Tabel 3 NSL Monitoringstool: rekenpunten met bijbehorende concentraties

	Id	NO2 µg/m3	PM10 µg/m3	PM10 overschrijdingsda- gen	PM2.5 µg/m3	Jaar
Rekenpunt	16022180	17.6	16.6	6.0	9.3	2020
Rekenpunt	16026180	18.4	16.7	6.0	9.3	2020
Rekenpunt	16019253	18.3	18.1	6.3	9.6	2020
Rekenpunt	43701	16.5	16.6	6.0	9.3	2020
Rekenpunt	43709	15.8	18.0	6.3	9.6	2020
Rekenpunt	43713	15.8	18.0	6.3	9.6	2020
Norm		40	40	35	25	

Deze concentraties blijven ruim beneden de grenswaarden voor luchtkwaliteit. Op grond van de gebleken samenhang tussen de concentraties voor PM10 (fijnstof) en PM2,5 (fijnstof) kan het volgende worden gesteld: vanwege het feit dat de concentratie voor PM10 voldoet aan de grenswaarde kan in voldoende mate aannemelijk gemaakt worden dat ook voor PM2,5 de ontwikkeling niet in betekende mate zal bijdragen en dat de geldende grenswaarde niet zal worden overschreden.

5.3.3 Conclusie

De bijdrage van de verkeersbewegingen ten gevolge van de beoogde ontwikkeling draagt niet in betekende (NIBM) bij aan de luchtkwaliteit. Daarnaast is onderzoek uitgevoerd met gebruikmaking van de Monitoringstool. Hieruit blijkt dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor het plan. In de huidige situatie wordt de grond gebruikt ten behoeve van agrarische doeleinden. Hierdoor kan worden verondersteld dat de luchtkwaliteit ter plaatse alleen maar zal verbeteren en dat het aspect luchtkwaliteit derhalve geen belemmering vormt voor onderhavig ruimtelijk initiatief.

5.4 Bedrijven en milieuzonering

5.4.1 Toetsingskader

Onder milieuzonering wordt verstaan het waar nodig zorgen voor een voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds bedrijven of overige milieubelastende functies en anderzijds milieugevoelige functies zoals woningen. Bij de planontwikkeling dient rekening te worden gehouden met milieuzonering om de kwaliteit van het woon- en leefmilieu te handhaven en te bevorderen en daarnaast bedrijven voldoende zekerheid te bieden dat zij hun activiteiten duurzaam binnen aanvaardbare voorwaarden kunnen uitvoeren.

Richtafstanden

Bij de milieuzonering wordt gebruik gemaakt van de door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) opgestelde publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'¹. In de publicatie is een lijst opgenomen met bedrijfstypen. Voor de bedrijfstypen zijn indicatieve (richt)afstanden bepaald voor de milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De richtafstanden vormen een indicatie van de aanvaardbaarheid in de situatie dat gevoelige functies in de nabijheid van milieubelastende functies worden gesitueerd. Indien bekend is welke activiteiten concreet worden beoogd of aanwezig zijn, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting (in plaats van de richtafstanden).

¹ 'Bedrijven en Milieuzonering', Uitgave VNG, Den Haag, 2009.

Omgevingstype

De richtafstanden zijn afgestemd op de omgevingskwaliteit zoals die wordt nagestreefd in een rustige woonwijk of een vergelijkbaar omgevingstype (zoals een rustig buitengebied, een stiltegebied of een natuurgebied). Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Een vergelijkbaar omgevingstype qua aanvaardbare milieubelasting is een rustig buitengebied, een stiltegebied of een natuurgebied, zoals het onderhavige plangebied.

5.4.2 Doorwerking plangebied

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling betreft het herontwikkelen van agrarische gronden en een waterloop ten behoeve van natuurontwikkeling, het versterken van de ecologische verbindingszone en het hermeanderen van de waterloop de Aa. Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Laarbeek. De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling betreft geen inrichting op basis van de Wet Milieubeheer en er worden vanwege het aspect bedrijven en milieuzonering geen belemmeringen verwacht voor de beoogde ontwikkeling.

Tevens betreft de beoogde ontwikkeling geen gevoelig object en er worden vanwege het aspect spuitzone geen belemmeringen verwacht voor de beoogde ontwikkeling.

5.4.3 Conclusie

Er wordt voldaan aan de geldende richtafstanden. Omgekeerd wordt er geen milieubelastende inrichting in het plangebied mogelijk gemaakt. Vanuit bedrijven en milieuzonering gelden geen belemmeringen voor de beoogde ontwikkeling.

5.5 Geur

5.5.1 Toetsingskader

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) in werking getreden. Deze wet vormt het toetsingskader voor vergunningen op grond van de Wet milieubeheer, waar het gaat om stank veroorzaakt door het houden van dieren. Daarnaast is de wet van belang in verband met de zogenoemde 'omgekeerde werking' in het kader van de ruimtelijke ordening.

5.5.2 Onderzoek

De beoogde ontwikkeling betreft geen geurgevoelig object. Derhalve hoeft niet gekeken te worden naar de geurhinder veroorzaakt door omliggende veehouderijen. Anderzijds worden er ook geen veehouderijen belemmerd door de voorgenomen natuurontwikkeling en meandering van de waterloop de Aa. Er worden vanwege het aspect geur geen belemmeringen verwacht voor de beoogde ontwikkeling.

5.5.3 Conclusie

Het aspect geurhinder vormt geen belemmering voor de voorgestane ontwikkeling.

5.6 Kabels en leidingen

In het bestemmingsplan 'Buitengebied' is de dubbelbestemming 'Leiding' opgenomen. Zoals uit hoofdstuk 4.7 Externe veiligheid blijkt ligt het plangebied binnen het invloedsgebied van de buisleiding. Binnen deze contour mogen geen kwetsbare objecten worden opgericht, behoudens de reeds bestaande kwetsbare objecten. De watergang en de beoogde natuurontwikkeling betreft geen kwetsbaar object. De aanduiding 'Leiding' met bijbehorende regeling is in voorliggend bestemmingsplan opgenomen. Wanneer graafwerkzaamheden worden uitgevoerd zal een KLIC-melding worden aangevraagd om ervoor te zorgen dat er geen kabels en leidingen worden beschadigd.

5.7 Externe veiligheid

5.7.1 Toetsingskader

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van de opslag van of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes. Op beide categorieën is landelijke wet- en regelgeving van toepassing.

In de landelijke wet- en regelgeving zijn kwaliteitseisen en normen op het gebied van externe veiligheid geformuleerd. Doel is om bepaalde risico's, waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld, tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Deze bedoelde risico's hangen vooral samen met:

- activiteiten met gevaarlijke stoffen in inrichtingen;
- transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- transport van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor en het water.

Ook zijn er onder meer landelijke regels voor de opslag en verkoop van vuurwerk. Verder wordt bij de plaatsing van windmolens ook de externe veiligheid in ogenschouw genomen.

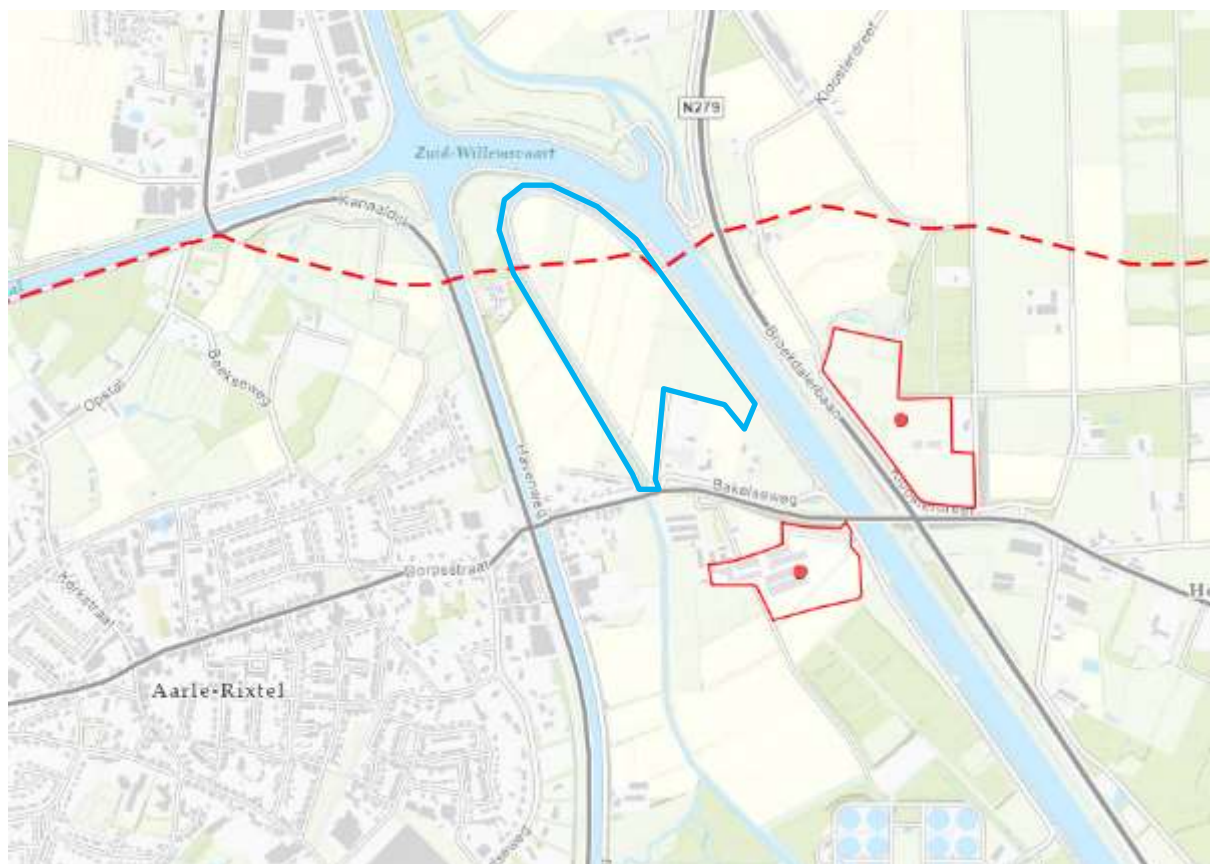
De risico's voor externe veiligheid komen tot uitdrukking via het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Het plaatsgebonden risico kan op de kaart worden weergegeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde plaatsgebonden risico. Via het plaatsgebonden risico wordt een basisbeschermingsniveau gewaarborgd. Bij het groepsrisico wordt wel beoordeeld hoeveel personen zich, redelijkerwijs, feitelijk in de omgeving kunnen bevinden. Voor het groepsrisico geldt geen grenswaarde, maar een oriëntatiewaarde. Dit is een ijkwaarde waaraan veranderingen getoetst kunnen worden. Deze oriëntatiewaarde mag overschreden worden, mits goed beargumenteerd door het bevoegd gezag. Samen met de hoogte van groepsrisico moeten andere kwalitatieve aspecten worden meegewogen in de beoordeling van het groepsrisico. Onder deze aspecten vallen zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid. Deze argumentatie is een onderdeel van de verantwoording van het groepsrisico. Onderdeel van deze verantwoording is overleg met (advies vragen aan) de regionale brandweer.

Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans, per jaar, op overlijden van een onbeschermd individu ten gevolge van ongevallen met gevaarlijke stoffen. De aanwezigheid van een persoon is fictief. Niet wordt beoordeeld hoe groot de kans op de aanwezigheid van een persoon feitelijk is.
--

Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans per jaar dat een groep van bijvoorbeeld 10, 100 of 1000 personen het slachtoffer wordt van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico wordt ook beschouwd als een maat voor de maatschappelijke ontwrichting.

5.7.2 Onderzoek

De externe veiligheidsrisico's voor het plangebied zijn met behulp van de risicokaart geïnventariseerd.

Figuur 7 Uitsnede risicokaart (plangebied blauw omlijnd)

Risicovolle inrichtingen

In en nabij het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen gelegen. De meest nabijgelegen risicovolle inrichting betreft een gasdrukregel- en meetstation. Dit is geen Bevi-inrichting maar heeft wel een plaatsgebonden risicoafstand (PR 10^{-6}) van 15 meter. Deze afstand moet gemeten worden vanaf het gebouw. De afstand van het gebouw tot de bestemmingsplangrens bedraagt circa 1.000 meter. Zodoende vormt het gasdrukregelstation geen belemmering.

Buisleidingen

Binnen het plangebied is een buisleidingen gelegen, te weten Defensie Pijpleiding Organisatie.

Buisleiding	Diameter (inch)	Werkdruk (bar)	100% - letaliteitsafstand (in m.)	1% - letaliteitsafstand (in m.)
Defensie Pijpleiding Organisatie	6	80	50	100

Bovenstaande tabel geeft de letaliteitsafstanden van de buisleidingen weer. Gezien het feit dat de buisleiding door het plangebied heen ligt, valt de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling binnen het invloedsgebied van de buisleiding.

Transportroutes gevaarlijke stoffen

Volgens de risicokaart zoals is afgebeeld op figuur 7 is het plangebied niet gelegen binnen het invloedsgebied van transportroutes van gevaarlijke stoffen.

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling maakt geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten mogelijk. Daarom zijn er vanuit het aspect externe veiligheid geen belemmeringen, ondanks de ligging van de buisleiding binnen het plangebied. Voorafgaand aan de werkzaamheden zal er een KLIC-melding uitgevoerd moeten worden om de locatie van de buisleiding vast te stellen. Tijdens de werkzaamheden voor de natuurontwikkeling dient rekening gehouden te worden met de buisleiding.

5.7.3 Conclusie

Het aspect externe veiligheid zorgt niet voor belemmeringen voor de voorgestane ontwikkeling.

5.8 Ecologie

5.8.1 Toetsingskader

De bescherming van de natuur is vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). De Wnb geeft het wettelijke kader voor de bescherming van natuurgebieden en voor soortenbescherming. Bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan dient onderzocht te worden of de Wnb ten aanzien van de bescherming van dier- en plantensoorten en gebieden de uitvoering van het plan niet in de weg staat. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Bij ruimtelijke ingrepen, waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het rijk bevoegd gezag.

Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Ook in dit kader zijn de provincies het bevoegd gezag.

Gebiedsbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen: EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Binnen de provincie Noord-Brabant bestaat het NNN uit het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en Ecologische Verbindingszones (EVZ). Daarnaast wordt ook de groenblauwe mantel beleidsmatig beschermd. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Soortenbescherming

De Wnb onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aanvuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wnb drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5);
- andere soorten (artikel 3.10).

Per beschermingsregime is aangegeven welke verboden er gelden en onder welke voorwaarden ontheffing of vrijstelling kan worden verleend door het bevoegd gezag. Volgens artikel 3.31 van de Wnb zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10, niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer of gebruik dan wel ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

5.8.2 Onderzoek

Er is door De Rooy een Ecologische Quickscan² uitgevoerd voor het plangebied. In deze toelichting worden de belangrijkste conclusies vermeld. Voor het gehele onderzoek wordt verwezen naar de bijlagen.

De uitvoering van de voorgenomen ingrepen in het plangebied wordt in algemene zin niet verhinderd door de natuurwetgeving, mits voldoende invulling wordt gegeven aan de algemene zorgplicht en ecologische begeleiding wordt ingesteld ten aanzien van de soortgroepen vogels, amfibieën, vissen en libellen. Daarnaast dient er soortgericht vervolgonderzoek uitgevoerd te worden ten aanzien van het voorkomen van:

- Waterspitsmuis;
- Vleermuizen;
- Levendbarende hagedis;
- Hazelworm;
- Rugstreeppad;
- Grote modderkruiper;
- Bosbeekjuffer;
- Europese rivierkreeft.

Door de ingreep treedt geen verslechtering op van natuurdoelen in beschermde gebieden, waarmee negatieve effecten redelijkerwijs uitgesloten zijn. Ook ten aanzien van het aspect stikstof zijn geen negatieve gevolgen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling te verwachten. Daarnaast is er een stikstofdepositieberekening opgesteld doordat het plangebied gelegen is op circa 10,2 kilometer van Natura 2000-gebied 'Strabrechtse Heide & Beuven' en circa 12,5 kilometer van Natura 2000-gebied 'Deurnsche Peel & Mariapeel'. Uit de berekening blijkt dat er geen depositieresultaten zijn hoger dan 0,00 mol/ha/j voor zowel de aanlegfase als voor de gebruiksfase. Voor de volledige toelichting en de invoergegevens verwijzen we u naar de bijlage van voorliggend bestemmingsplan.

5.8.3 Conclusie

Op basis van hetgeen voorgaand beschreven kan worden geconcludeerd dat voorafgaand aan de werkzaamheden van de natuurontwikkeling en aanpassing van de waterloop, nader soortgericht onderzoek uitgevoerd dient te zijn. Hieruit moet blijken of er nader onderzoek dan wel compenserende maatregelen genomen dienen te worden om overtreding ingevolge de Wet natuurbescherming te voorkomen. Voor het overige zijn er geen belemmeringen aan de orde.

5.9 Bodem

5.9.1 Toetsingskader

In het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6 lid 1 onder d) is bepaald dat voor de uitvoerbaarheid van een plan rekening gehouden moet worden met de bodemgesteldheid in het plangebied. Bij functiewijzigingen dient te worden bepaald of de bodemkwaliteit voldoende is voor de beoogde functie en

² De Rooy, Ecologische quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming. Kop Gulden land, gemeente Laarbeek, d.d. 25 oktober 2021

moet worden bepaald of nader onderzoek en eventueel saneringen noodzakelijk zijn. In de Wet bodembescherming is bepaald dat, indien de desbetreffende bodemkwaliteit niet voldoet aan de norm voor de beoogde functie, de grond zodanig dient te worden gesaneerd dat zij kan worden gebruikt door de desbetreffende functie (functiegericht saneren). Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur op schone grond te worden gerealiseerd. Derhalve is een bodemonderzoek conform de NEN 5740 richtlijnen noodzakelijk.

5.9.2 Onderzoek

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling 't Gulden Land zijn in het kader van het Projectplan Waterwet twee bodemonderzoeken uitgevoerd. Navolgend worden de belangrijkste conclusies weergegeven. Voor de volledige onderzoeksrapportage wordt verwezen naar de bijlagen van voorliggend bestemmingsplan.

Landbodem-vooronderzoek conform NEN 5717³

Uit het vooronderzoek is gebleken dat in de bodem (grond en grondwater) van de 'Kop van Aarle-Rixtel' géén ernstige chemische verontreiniging en géén asbest in de grond wordt verwacht. Deze verwachting sluit evenwel niet geheel uit dat tijdens de graafwerkzaamheden plaatselijk een (nog onbekende) bodemverontreiniging kan worden aangetroffen. Bovendien kunnen bij de uitvoering van het grondverzet calamiteiten gebeuren die tot bodemverontreiniging kunnen leiden. Ingeval zich tijdens de uitvoering dergelijke incidenten voordoen, dan geldt hiervoor het 'zorgplicht-artikel' uit de Wet bodembescherming.

Bij het graven van het nieuwe tracé van de Aa komt grond vrij die (volgens plan) in hetzelfde werk wordt hergebruikt voor het dempen van het vervallen tracé. Bij het hergebruik van vrijgekomen grond binnen het werk moet gehandeld worden conform de regels van het Besluit bodemkwaliteit.

Door het dempen van (een deel van) de watergang zal de status van 'waterbodem' (die momenteel nog onder het regime valt van de Waterwet en waarvoor het Waterschap het bevoegd gezag is) veranderen in 'landbodem' (die onder het regime valt van de Wet bodembescherming en waarvoor GS van de provincie Noord-Brabant het bevoegd gezag is). Een eventueel in de waterbodem aanwezige verontreiniging zou hierdoor resulteren in een (let wel: nieuwe) landbodem-verontreiniging, waardoor voorafgaand aan het dempen (waterbodem-)sanering noodzakelijk is.

Om vast te stellen of en in welke mate de waterbodem van het te dempen gedeelte van de Aa verontreinigd is, is het uitvoeren van verkennend waterbodemonderzoek conform NEN 5720 noodzakelijk.

Voor het toepassen van grond in een watergang (zoals in dit geval voor het dempen) moet de kwaliteit van de toe te passen grond voldoen aan de eisen uit het Besluit bodemkwaliteit (bevoegd gezag voor het dempen is het Waterschap). Voor het dempen van de watergang wordt in dit geval gebiedseigen grond gebruikt die mogelijk niet voldoet aan de strenge eisen van het Bbk.

Aanbevolen wordt om de milieukwaliteit van de grond ter plaatse van het te graven tracé vast te stellen door middel van een verkennend bodemonderzoek conform NEN 5740.

Krachtens het Bbk is het hergebruik van vrijgekomen grond en bouwstoffen 'op of nabij de plaats van vrijkomen' en 'opnieuw als zodanig' vrijgesteld van de onderzoeksverplichting. Het begrip 'op of nabij de plaats van vrijkomen' wordt nader toegelicht als 'binnen hetzelfde werk'. Nadere afstandsregels

³ Kragten, *Kop Gulden Land, Aarle Rixtel Landbodem-vooronderzoek conform NEN 5717*, Projectnr. WAA039, d.d. 7 oktober 2021

worden niet genoemd. Met 'als zodanig' wordt bedoeld dat funderingsmateriaal weer opnieuw als fundering en boven- of ondergrond weer opnieuw als boven- of ondergrond moeten worden toegepast. Bij het hergebruik van grond en bouwstoffen zoals boven omschreven, verandert de milieuhygiënische situatie van de bodem op locatieniveau niet. De voorgenomen herinrichtingsplannen op de 'Kop van Aarle' kunnen als één werk worden beschouwd. Als de grond (landbodem) die vrijkomt bij het graven van het nieuwe tracé van de Aa wordt toegepast voor het dempen van het vervallen tracé, zal deze weliswaar in een watergang worden toegepast (bevoegd gezag Waterschap) doch opnieuw landbodem worden (bevoegd gezag gemeente).

Waterbodem-vooronderzoek conform NEN 5717⁴

Op basis van de gegevens die verkregen zijn met het vooronderzoek worden in de waterbodem van de Aa ter hoogte van het plangebied op de 'Kop van Aarle-Rixtel' verontreinigingen met arseen, zware metalen, minerale olie, PCB (polychloorbifenylen), PFAS (per- en polyfluoralkylstoffen) en OCB (organochloorbestrijdingsmiddelen) verwacht. Met eerder uitgevoerd waterbodemonderzoek in 2013 was reeds aangetoond dat vrijkomende baggerspecie weliswaar verspreidbaar was op het aangrenzende perceel, doch voor de toepassing elders niet voldeed aan de eisen voor grond voor industrie. Om de huidige mate van verontreiniging van de waterbodem en/of de daaruit vrijkomende baggerspecie vast te stellen, wordt het uitvoeren van een verkennend waterbodemonderzoek conform NEN 5720 aanbevolen. Dit onderzoek is eveneens uitgevoerd en wordt hierna besproken.

Verkennend waterbodemonderzoek conform NEN 5720

Uit het verkennend waterbodemonderzoek, dat is opgenomen in de bijlagen, blijkt dat het slib, de slibhoudende laag en de vaste waterbodem over het algemeen licht verontreinigd zijn (zware metalen, PCB en/of minerale olie). Vrijkomend slib en vaste waterbodem zijn beperkt toepasbaar als grond of waterbodem.

Als gevolg van het dempen van de huidige beekloop in het plangebied, zal deze van 'waterbodem' wijzigen naar 'landbodem'. De momenteel in de waterbodem aanwezige verontreinigingen zullen dan verontreinigingen in de landbodem worden. De aangetroffen verontreinigingen zijn daarom getoetst aan de normen voor landbodem. Nagenoeg alle verontreinigingen zijn te kwalificeren als lichte verontreinigingen en de meeste als zeer licht of marginaal. Alleen het gehalte koper in één mengmonster overschrijdt de tussenwaarde. Overschrijdingen van de interventiewaarden zijn niet aangetroffen.

De aangetroffen verontreinigingen kunnen allen als diffuse verontreinigingen worden beschouwd. De oorzaak hiervan is deels duidelijk en deels niet.

Gelet op het toekomstige gebruik kunnen de aangetroffen verontreinigingen op basis van het onderzoek worden beschouwd als een geval van historische, niet-ernstige bodemverontreiniging. Het uitvoeren van bodemsanering is hiervoor niet noodzakelijk. De bodemkwaliteit kan als voldoende worden beoordeeld voor het beoogde gebruik.

5.9.3 Conclusie

Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn een vooronderzoek conform NEN 5717 en een verkennend waterbodemonderzoek conform NEN 5720 uitgevoerd. Op basis van deze onderzoeken zijn lichte verontreinigingen aangetroffen en plaatselijk één verontreiniging boven de tussenwaarde. Het betreffen

⁴ Kragten, *Kop Gulden Land, Aarle Rixtel waterbodem-vooronderzoek conform NEN 5717*, Projectnr. WAA039, d.d. 7 oktober 2021

historische, niet-ernstige bodemverontreinigingen. Bodemsanering is niet noodzakelijk en de bodemkwaliteit is voldoende geschikt voor het toekomstige gebruik. Dit aspect vormt daarmee geen belemmering voor de planontwikkeling.

5.10 Water

In de planbeschrijving van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling zijn de volgende maatregelen opgenomen:

- Beekontwikkeling en een meandering in de waterloop de Aa;
- Ontwikkelen droge en natte ecologische verbindingszone;
- Realiseren van poelen;
- Versterken cultuurhistorische elementen;
- Versterken Natuurnetwerk Brabant;
- Recreatie en toerisme.

In het projectplan wordt hier dieper op ingegaan en worden alle effecten op het aspect water beschreven. Voor de uitwerking hiervan wordt verwezen naar het projectplan (zie bijlage bij voorliggend bestemmingsplan).

5.10.1 Conclusie

Vanuit het aspect water zijn er geen belemmeringen voor de voorgestane ontwikkeling.

5.11 Archeologie

5.11.1 Toetsingskader

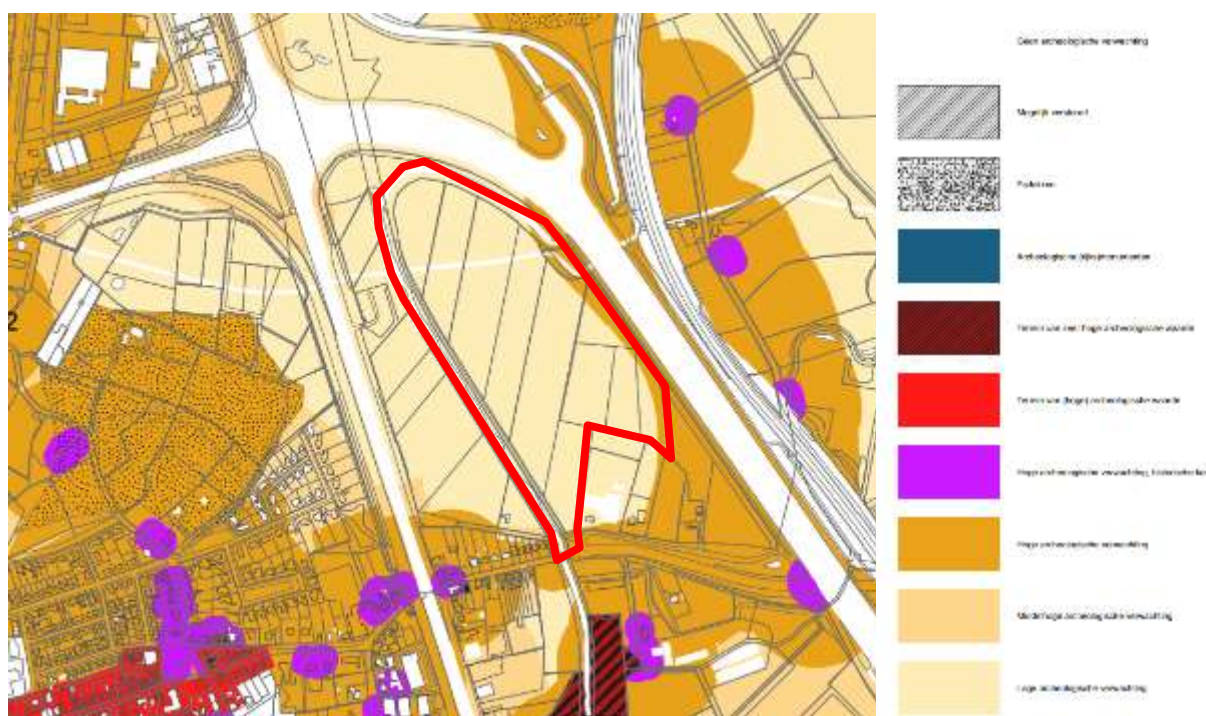
De bescherming van archeologisch erfgoed in Nederland is vastgelegd in de Erfgoedwet, die op 1 juli 2016 in werking is getreden. De Erfgoedwet is in de plaats gekomen van zes wetten en regelingen op het gebied van cultureel erfgoed, waaronder de Monumentenwet 1988. Onderdelen van de Monumentenwet die van toepassing waren op de fysieke leefomgeving gaan naar de Omgevingswet.

De basis van de bescherming van archeologisch erfgoed in de Erfgoedwet is het verdrag van Valletta (ook wel het verdrag van Malta). De bescherming heeft als doel om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk in situ, dus in de grond, te behouden. Dankzij het principe van “de verstoorder betaalt” uit het verdrag van Valletta worden meer archeologische resten in situ behouden.

5.11.2 Onderzoek

In het vigerende bestemmingsplan is geen dubbelbestemming opgenomen ten behoeve van de bescherming van de archeologische waarden binnen het plangebied.

Navolgende afbeelding betreft een uitsnede van de Archeologische Verwachtingen- en Waardenkaart van de gemeente Laarbeek. Deze kaart is doorvertaald in het ‘Parapluplan Archeologie en monumenten gemeente Laarbeek’ (d.d. 29 september 2022).

Figuur 8 Uitsnede Archeologische Verwachtingen- en Waardenkaart gemeente Laarbeek

Uit bovenstaande kaart blijkt dat het plangebied voor het overgrote deel gelegen is in een gebied met een lage archeologische verwachting. Naast de lage archeologische verwachting komt er binnen het plangebied ook een strook voor waarvoor een hoge archeologische verwachting geldt. De hoge archeologische verwachting is met name gelegen in het uiterst zuiden (nabij de Bakelseweg en de oevers van de waterloop de Aa) en oosten (naast de Zuid-Willemsvaart) van het plangebied.

Voor het overgrote deel van het plangebied waarop de lage archeologische verwachting rust geldt dat bij bodemingrepen die groter zijn dan 25.000 m² en dieper gaan dan 0,4 m onder maaiveld een archeologisch onderzoek noodzakelijk wordt geacht (dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 7'). Voor het deel van het plangebied gelegen waarop de hoge archeologische verwachting rust geldt dat bij bodemingrepen en te bebouwen oppervlakten die groter zijn dan 500 m² en dieper gaan dan 0,3 m onder maaiveld of 0,5 m bij esdekken een archeologisch onderzoek noodzakelijk wordt geacht (dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 5.1').

Archeologisch bureau-onderzoek

Afhankelijk van de aard, omvang en diepte van de beoogde natuurontwikkeling en meandering van de waterloop de Aa zal er al dan niet een archeologisch onderzoek uitgevoerd moeten worden. Voor de volledigheid is voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Navolgend worden de belangrijkste conclusies weergegeven. Voor de volledige rapportage wordt verwezen naar de bijlagen van voorliggend bestemmingsplan.

Op basis van het bureauonderzoek is gebleken dat het grootste deel van het plangebied zich bevindt in het beekdal van de Aa waar beekerdgronden aanwezig zijn. Daarnaast bevindt zich in het zuidwestelijke deel van het plangebied een glooiing van de beekdalzijde en het oostelijk deel van het plangebied een dekzandrug. In deze zones bevindt zich mogelijk een esdek.

In de omgeving van het plangebied zijn vindplaatsen bekend uit het mesolithicum, de ijzertijd, Romeinse tijd en de middeleeuwen. Ook bevindt zich ca. 300 meter ten zuiden van het plangebied

kasteel “Het Gulden Huis” en een molen. De eerste vermelding van het kasteel stamt uit 1362 en het kasteel is in 1883 gesloopt.

Op basis van historische kaarten is gebleken dat ten zuiden van het plangebied zich een historische weg bevond dat Aarle en Rixtel verbond met Bakel de huidige Bakelseweg. Door het plangebied heen stroomde de Aa. Aan weerszijde van de Aa bevonden zich hooilanden. Alleen in het zuidwesten en oosten van het plangebied bevonden zich bouwlanden en weilanden. Ook liepen vanaf de historische weg diverse wegen richting de hooilanden in het plangebied. Daar waar de historische weg de Aa kruist bevond zich de Middelste brug.

Rond 1822 tot 1825 vonden in en in de directe omgeving van het plangebied grote veranderingen plaats door de aanleg van de Zuid-Willemsvaart, waardoor o.a. de loop van de Aa deels werd gewijzigd. Rond 1900 wordt de Aa steeds verder genormaliseerd, zo verdwijnen eerst in het noorden verschillende meanders en vervolgens wordt ook rond 1948 in het zuiden van het plangebied de Aa rechtgetrokken. Vanaf circa 1950 vindt ook in het plangebied de ruilverkaveling plaats waardoor de vele kleinere kavels veranderen in een aantal grote kavels. In het noordwesten van het plangebied verschijnt rond 1970 een woonwagenkamp. Tussen 1984 en 1998 wordt in het noorden en oosten van het plangebied een aftakking van de Zuid-Willemsvaart aangelegd. In deze periode wordt ook de Bakelseweg in het oosten van het plangebied aangepast en wordt de loop van de Aa opnieuw gewijzigd in het plangebied.

Op basis van het bureauonderzoek geldt er de volgende archeologische verwachting:

- Voor het zuidwesten en oosten van het plangebied geldt er een hoge verwachting op het aantreffen van jager-verzamelaarskampementen uit het paleolithicum t/m mesolithicum en nederzettingsresten en resten van randactiviteiten uit het neolithicum t/m de late middeleeuwen. Daarnaast is er binnen deze zone (op basis van historische kaarten) nog een hoge verwachting op het aantreffen van een historische weg (uit minimaal 1811-1832) en resten van beakkering uit de nieuwe tijd. De resten uit de nieuwe tijd kunnen zich al direct aan het maaiveld bevinden. De oudere resten bevinden zich direct onder de bouwvoor of het esdek.
- Voor het overige deel van het plangebied geldt een hoge verwachting voor resten die te maken hebben met hun locatie binnen het beekdal van de Aa (denk daarbij aan een beekovergang, resten van jacht, de beekloop zelf, etc.). Deze resten hebben een hoge archeologische verwachting en kunnen dateren vanaf het paleolithicum t/m de nieuwe tijd. Daarnaast zijn op basis van historische kaarten specifieke zones aangewezen waar resten aanwezig kunnen zijn van de Zuid-Willemsvaart, een historische weg en de oude loop van de Aa (uit de nieuwe tijd). Verder bevinden zich in deze zone ook nog resten van beakkering uit de nieuwe tijd. De resten uit de nieuwe tijd kunnen zich al direct aan het maaiveld bevinden. De oudere resten bevinden zich direct onder de bouwvoor of op verschillende dieptes.

Advies

Op basis van de onderzoeksresultaten uit het bureauonderzoek blijkt dat in het plangebied (mogelijk) archeologische resten bedreigd worden door de voorgenomen bodemingrepen. Aangezien de locatie en diepte van de bodemingrepen nog niet definitief zijn wordt hieronder een algemeen advies gegeven. Indien de omvang en diepte van de inrichtingswerkzaamheden definitief zijn kan aan de hand van dit rapport nagegaan worden welke vervolgstappen uitgevoerd dienen te worden. Eventueel kan dit uitgewerkt worden in een adviesdocument.

Ter locatie van de dekzandrug en de glooiing van de beekdalzijde wordt geadviseerd om de werkzaamheden te beperken tot maximaal 30 cm -mv. Zo kunnen archeologische resten in situ

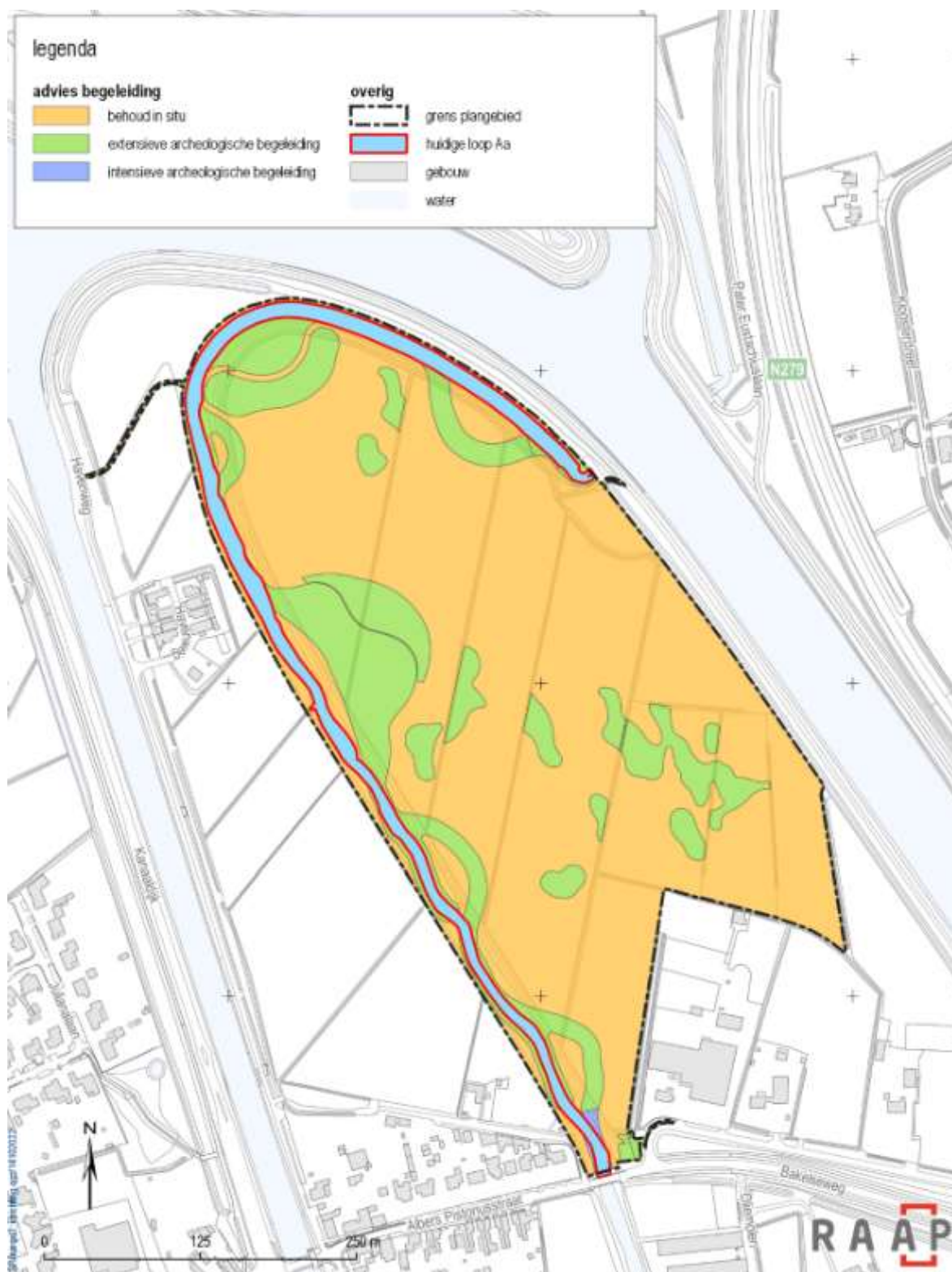
behouden blijven. Indien de werkzaamheden dieper gaan (met een omvang groter dan 100 m²) plaatsvinden wordt geadviseerd om dat gebied verder archeologisch te onderzoeken door middel van een verkennend booronderzoek. Een dergelijk vervolgonderzoek heeft tot doel de opbouw van de ondergrond, de bodemopbouw en/of bodemverstoringen gedetailleerd in kaart te brengen. Aan de hand daarvan kan de in dit bureauonderzoek opgestelde archeologische verwachting worden getoetst en kunnen concrete gegevens worden verzameld over gaafheid en diepteligging van de verwachte archeologische resten.

Voor de zone waar een hoge verwachting geldt omtrent een beekdalovergang wordt geadviseerd om de werkzaamheden te beperken tot maximaal 30 cm -mv. Indien de werkzaamheden dieper gaan (met een omvang groter dan 100 m²) wordt geadviseerd om deze archeologisch verder te onderzoeken d.m.v. een intensieve archeologische begeleiding. Bij een intensieve begeleiding is een archeoloog de hele tijd ter plaatse om te controleren of archeologische resten aanwezig zijn.

Voor het beekdal wordt geadviseerd om de werkzaamheden te beperken tot maximaal 30 cm -mv. Indien de werkzaamheden dieper gaan (met een omvang groter dan 250 m²) wordt geadviseerd om de werkzaamheden verder archeologisch te onderzoeken d.m.v. een extensieve begeleiding. Tijdens een intensieve begeleiding komt een archeoloog geregeld langs om na te gaan of archeologische resten aanwezig zijn in het plangebied.

Selectiebesluit, Programma van Eisen en vervolg

Omdat uit het bureau-onderzoek is gebleken dat binnen het plangebied mogelijk sprake is van behoudenswaardige archeologische resten en het vanwege de geplande werkzaamheden niet mogelijk is om deze resten in het geheel duurzaam in stand te houden, heeft de gemeente een selectiebesluit genomen. Hierin is ervoor gekozen om een proefsleuvenonderzoek (variant archeologische begeleiding) uit te voeren, zodat de resten in- of ex situ behouden kunnen blijven. Omdat het plangebied hoofdzakelijk in een beekdal ligt, is regulier archeologisch onderzoek voorafgaand aan de geplande ontwikkeling niet zinvol. De vondstmeldingen in de directe omgeving, de landschappelijk ligging en de resultaten uit het eerder uitgevoerde bureauonderzoek geven aan dat de potentie op het aantreffen van goed bewaarde archeologische resten middelhoog tot hoog is. Vindplaatsen in beekdalen zijn echter doorgaans erg lokaal (rituele deposities, beekovergangen, afvaldumps en jachtattributen) die middels een proefsleuvenonderzoek nauwelijks op te sporen zijn. Het archeologische onderzoek wordt daarom gecombineerd met de civieltechnische werkzaamheden en uitgevoerd als een proefsleuvenonderzoek en opgraving – variant archeologische begeleiding. Hiertoe is een door de gemeente goedgekeurd Programma van Eisen opgesteld. Het Programma van Eisen is opgenomen in de bijlagen bij deze toelichting. Afbeelding 9 geeft een beeld van de strategie voor het onderzoek en de archeologische begeleiding bij de uitvoering van het project.

Figuur 9: strategie archeologische begeleiding en onderzoek (bron: RAAP)

5.11.3 Conclusie

In het kader van onderhavig ruimtelijk plan is archeologisch onderzoek in de vorm van een bureau-onderzoek uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat niet uitgesloten is dat er archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn. Op basis van het bureau-onderzoek is een vervolgstراتيجية bepaald voor verder onderzoek en begeleiding. Hiertoe is een Programma van Eisen opgesteld. Met de voorgenomen onderzoeks- en begeleidingsstrategie kunnen archeologische resten in- en ex situ worden behouden. Hiermee wordt recht gedaan aan de belangen vanuit het aspect archeologie. In het bestemmingsplan zijn de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 5.1' en 'Waarde – Archeologie 7' behouden. Hiermee zijn deze belangen ook planologisch geborgd.

5.12 Cultuurhistorie

5.12.1 Toetsingskader

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, tweede lid, onderdeel a Bro) dient in het plan rekening gehouden te worden met cultuurhistorie. Cultuurhistorie heeft onder andere betrekking op de historische stedenbouwkundige en historisch geografische waarden in het gebied. In het plan moet beschreven worden hoe met de in het gebied aanwezige waarden en de aanwezige of te verwachten monumenten wordt omgegaan.

De Erfgoedwet bevat de wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed en archeologie in Nederland. Het is op basis hiervan verplicht om de facetten historische (steden)bouwkunde en historische geografie mee te nemen in de belangenafweging. Hierbij gaat het om zowel beschermde als niet formeel beschermde objecten en structuren.

Het beleid van de provincie Noord-Brabant sluit aan op het nationale beleid voor de archeologische monumentenzorg. De provincie richt zich op de bescherming van objecten en de bescherming, benutting en ontwikkeling van structuren en ensembles van een grotere schaal.

5.12.2 Onderzoek

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling is een cultuurhistorisch bureauonderzoek uitgevoerd. Navolgend worden de belangrijkste conclusies weergegeven. Voor de volledige rapportage wordt verwezen naar de bijlagen van voorliggend bestemmingsplan.

Binnen de grenzen van het plangebied is één landschapstype te onderscheiden. Het gaat om het beekdallandschap, dat omstreeks 1832 nog bestond uit beemden (onverdeelde natte hooi/graslanden) langs de Aa en een kleinschalige verkaveling met houtsingels aan de randen van het beekdal (coulisselandschap).

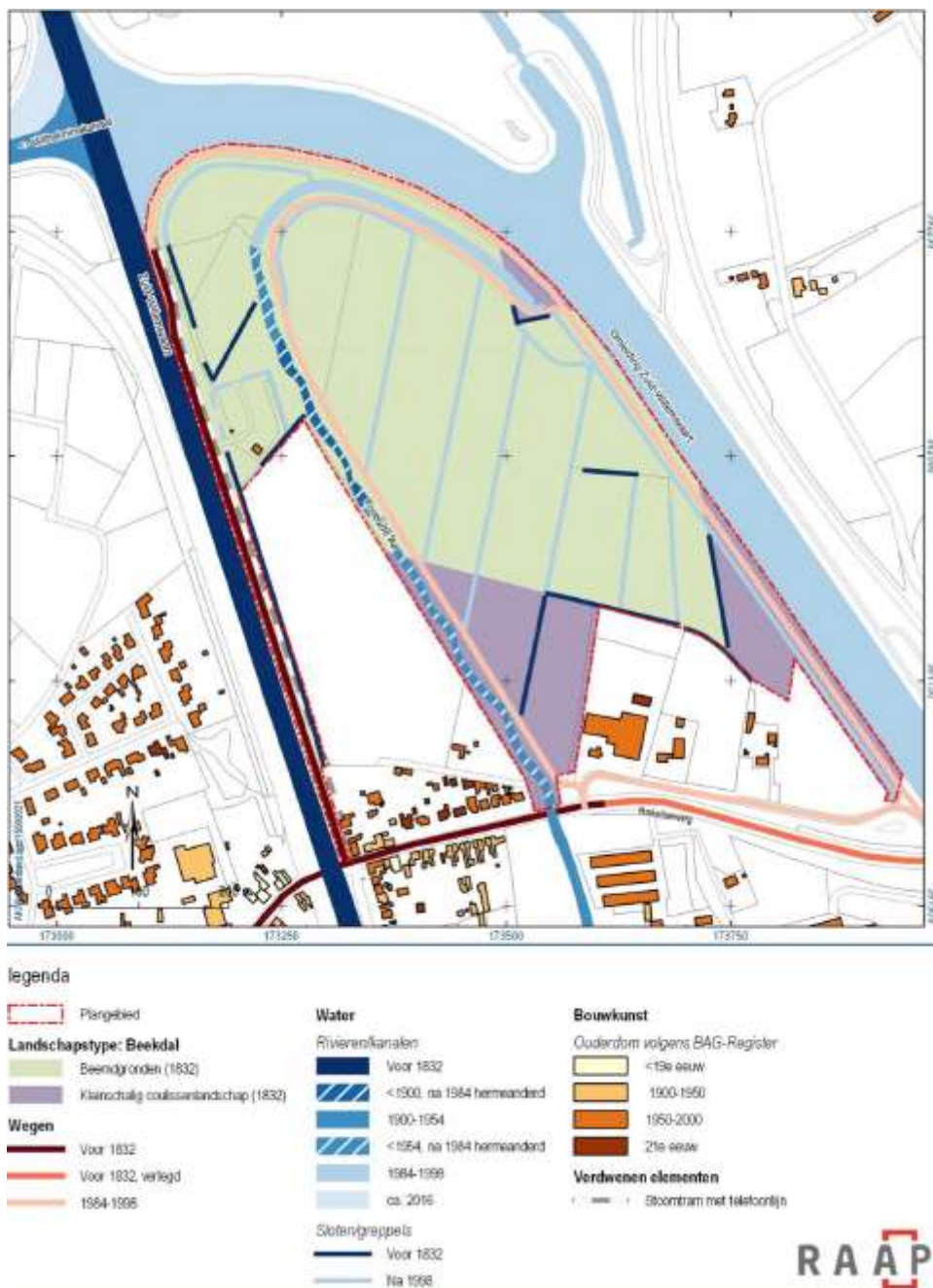
Van de oorspronkelijke landschapselementen (wegen en watergangen) uit deze periode resteren er slechts weinig. De Zuid-Willemsvaart met de naastgelegen weg en de Bakelseweg zijn de oudste structuren. De huidige loop van de Aa is ook, zoals hierboven beschreven, grotendeels recent. Vrijwel alle andere landschapselementen zijn jong tot zeer jong. In het plangebied ligt geen bebouwing, behoudens enkele woonwagens.

In de cultuurhistorische waardering zijn uitsluitend het landschapstype en de elementen ouder dan 1954 gewaardeerd. Hierbij zijn alle elementen gescoord volgens de onderstaande waarderingssystematiek.

1. Basiswaarde. Het historische landschap/element is nog te herkennen, maar er is een beperkte mate van historische zeggingskracht. Verstoringen (door bijvoorbeeld toename bebouwing, vervaging van kavelstructuren, nieuwe infrastructuur) treden op de voorgrond.
2. Positieve waarde. Landschap/element lijkt op situatie omstreeks 1832 en heeft historische zeggingskracht, die echter wordt verminderd door enige verstoringen door bijvoorbeeld toename bebouwing, vervaging van kavelstructuren, nieuwe infrastructuur.
3. Hoge waarde. Het landschap/element lijkt sterk op de situatie omstreeks 1832 (zoals op de kadastrale minuut weergegeven) en heeft een hoge zeggingskracht. Verstoringen hebben slechts beperkte invloed op het landschapsbeeld. Ook op nationale schaal is sprake zeldzaamheid.

Het karakter van het plangebied is door de aanleg van de kanalen en de daarmee gepaard gaande veranderingen in de waterhuishouding sterk veranderd. Het landschapstype heeft daarmee de score basis.

Van de cultuurhistorische elementen is de Zuid-Willemsvaart nog de meest intacte en is daarom samen met de weg over de kanaaldijk en de daarnaast gelegen sloot hoog gewaardeerd. De Aa loopt weliswaar nog door het gebied, maar van de oorspronkelijke loop resteert eigenlijk niets. Vanwege de ouderdom en de historisch belangrijke rol van de rivier in het gebied heeft deze rivier deels een positieve en deels een basiswaarde. Enkele sloten die nog van de situatie omstreeks 1832 over zijn gebleven, zijn meestal nauwelijks herkenbaar en door de veranderde context hebben zij hun waarde voor een deel verloren. Hierdoor hebben deze de waarde 'basis'.

Figuur 10 Cultuurhistorische waarden

Geadviseerd wordt dat het van belang van reconstruerende ingrepen ook echt een functie of betekenis krijgen in het huidige landschap. Aanbevolen wordt dan ook om deze te koppelen aan andere doeleinden (recreatie, educatie, natuur). Op deze manier zijn reconstructies zinvoller en ook toekomstbestendiger. Daarnaast wordt aangegeven bij de herinrichting rekening te houden met de historisch-landschappelijke opbouw waarbij het zuidelijk deel van oudsher een meer besloten en het noordelijk deel een opener en nat karakter kent.

5.12.3 Conclusie

Vanuit het aspect cultuurhistorie zijn er geen belemmeringen voor de voorgestane ontwikkeling.

5.13 Explosieven

Naar aanleiding van de oorlogshandelingen, ten tijde van de Eerste en Tweede Wereldoorlog, bestaat er een mogelijkheid tot het spontaan aantreffen of toucheren van OO tijdens het uitvoeren van werkzaamheden in de (water)bodem. Hierdoor ontstaat een verhoogd veiligheidsrisico door het mogelijk ongewenst tot (uit)werking treden van dit militair wapentuig. Dergelijke ongecontroleerde uitwerkingsgevolgen kunnen dodelijk letsel en zware schade aan materiaal en omgeving tot gevolg hebben. Daarnaast kunnen spontane vondsten van OO resulteren in stagnatie en meerwerkkosten van de uitvoeringswerkzaamheden.

Om bovenstaande situaties te voorkomen dient een werkgever de risico's van de werkzaamheden vooraf te inventariseren en te evalueren. Deze zogenoemde risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) is zeker voor bouw gerelateerde activiteiten (werkzaamheden in of op de (water)bodem) noodzakelijk. Derhalve is er voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling een historisch vooronderzoek ontplofte oorlogsresten uitgevoerd. Navolgend worden de belangrijkste conclusies van het historisch vooronderzoek ontplofte oorlogsresten weergegeven. Voor de volledige onderzoeksrapportage wordt verwezen naar de bijlagen van voorliggend bestemmingsplan.

Naar aanleiding van de geraadpleegde bronnen is het onderzoeksgebied onverdacht verklaard op een verhoogd risico tot aantreffen van Ontplofbare Oorlogsresten. Derhalve is het bepalen van een verticale en horizontale afbakening niet noodzakelijk. Ook het bepalen van de mogelijk aan te treffen OO is niet van toepassing. De geplande werkzaamheden kunnen regulier worden uitgevoerd.

Het aspect explosieven vormt geen belemmering voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

5.14 Gezondheid

De beoogde ontwikkeling betreft geen gevoelig object en er worden vanwege het aspect gezondheid geen belemmeringen verwacht voor de beoogde ontwikkeling.

5.15 Milieu-effectrapportage

In het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is vastgelegd wanneer voor welke activiteiten een verplichting geldt tot het maken van een MER (onderdeel C) en is aangegeven in welke situaties voor welke activiteiten een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt (onderdeel D). Tot slot kan er sprake zijn van een plan-m.e.r.-plicht indien het maken van een passende beoordeling conform de Wt natuurbescherming noodzakelijk is. In deze paragraaf wordt getoetst of er sprake is van een m.e.r.-plicht of een m.e.r.-beoordelingsplicht in het kader van dit bestemmingsplan en het project.

M.e.r.-plicht (bijlage C en Wet natuurbescherming)

In Bijlage C van het Besluit m.e.r. zijn geen activiteiten opgenomen, die op onderhavig project van toepassing zijn. Voorts is in paragraaf 5.8 van deze toelichting geconcludeerd, dat er geen passende beoordeling benodigd is. Een m.e.r.-plicht is daarom niet aan de orde.

M.e.r.- beoordelingsplicht (Bijlage D)

Voor dit project zijn drie activiteiten (mogelijk) relevant uit Bijlage D bij het Besluit m.e.r. te weten:

- de aanleg, wijziging of uitbreiding inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken (categorie D3.2);
- een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan (categorie D9);
- de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stuwdam of andere installatie voor het stuwten of voor de lange termijn opslaan van water (categorie D15.3).'
- hieronder worden deze categorieën geciteerd uit Bijlage D. Vervolgens wordt het plan hieraan getoetst.

	Kolom 1 Activiteiten	Kolom 2 Gevalen	Kolom 3 Plannen	Kolom 4 Besluiten
D3.2	De aanleg, wijziging of uitbreiding inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken	-	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet en het plan, bedoeld in de artikelen 4.1 en 4.4 van de Waterwet	De goedkeuring van gedeputeerde staten van het projectplan, bedoeld in artikel 5.7, eerste lid, van de Waterwet of, bij het ontbreken daarvan, het projectplan, bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, van die wet, of, indien artikel 5.4, zesde lid, van die wet van toepassing is, de vaststelling van het tracé op grond van de Tracéwet of de Spoedwet wegverbreding door de Minister van Infrastructuur en Milieu of het plan, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.
Toetsing Onderhavig plan voorziet in het gedeeltelijk verleggen van de loop van de rivier de Aa, met als doel de natuurwaarden te vergroten door de rivier meer te laten meanderen. Er is geen sprake van het kanaliseren van water of van het nemen van maatregelen ter beperking van overstromingen. De werkzaamheden vinden geheel plaats buiten de waterkeringzone van de Zuid-Willemsvaart. Geconcludeerd wordt dat categorie D3.2 niet van toepassing is op het plan.				

	Kolom 1 Activiteiten	Kolom 2 Gevalen	Kolom 3 Plannen	Kolom 4 Besluiten
D9	Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op 1. een functiewijziging met een oppervlakte van 125 hectare of meer van water, natuur, recreatie of landbouw of 2°. vestiging van een glastuinbouwgebied of bloembollenteeltgebied van 50 hectare of meer.	Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet, de vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied, het plan, bedoeld in artikel 11 van de Reconstructiewet concentratiegebieden en het plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden	De vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied dan wel een plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden dan wel bij het ontbreken daarvan het plan bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.
<i>Toetsing</i> Er is sprake van een functiewijziging van agrarische gronden naar natuur. Daarmee is er naar aard van het plan sprake van een landinrichtingsproject, zoals bedoeld in kolom 1. Het plangebied heeft omvang van ongeveer 20 hectare. Hiermee valt het qua omvang ruimschoots onder de drempelwaarde als genoemd in kolom 2. Onderhavig bestemmingsplan betreft één van de gevallen genoemd in kolom 3. Omdat het plan ruimschoots onder de drempelwaarde uit kolom 2 blijft, maar er wel sprake is van een activiteit genoemd in kolom 1, is er sprake van een vormvrije m.e.r.-beoordelingsplicht.				
D15.3	De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stuwdam of andere installatie voor het stuwen of voor de lange termijn opslaan van water.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een hoeveelheid water van 5 miljoen m ³ of meer.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening en het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet, en het plan, bedoeld in de artikelen 4.1 en 4.4 van de Waterwet	Het projectplan, bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet of, indien artikel 5.4, zesde lid, van die wet van toepassing is, de vaststelling van het tracé op grond van de Tracéwet of de Spoedwet wegverbreding door de Minister van Infrastructuur en Milieu, dan wel bij het ontbreken daarvan de vaststelling van het plan, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.

	Kolom 1 Activiteiten	Kolom 2 Gevalen	Kolom 3 Plannen	Kolom 4 Besluiten
<i>Toetsing</i> Onderhavig plan voorziet in het gedeeltelijk verleggen van de loop van de rivier de Aa, met als doel de natuurwaarden te vergroten door de rivier meer te laten meanderen. Hoewel een neveneffect hiervan is dat de waterbergingscapaciteit wordt vergroot, is er geen sprake van een voorziening bedoeld voor het voor lange termijn opslaan van water of voor het stuwen van water. Geconcludeerd wordt dat categorie D15.3 niet van toepassing is op het plan.				

Het project valt gezien de voorgaande toetsing onder de activiteiten genoemd in categorie D9, maar blijft ruimschoots onder de drempelwaarde voor een directe m.e.r.-beoordelingsplicht. Hierdoor geldt voor deze categorie een vormvrije m.e.r.-beoordelingsplicht..

In dit geval zijn gemeente en waterschap gezamenlijk initiatiefnemer. In de navolgende onderdelen van deze paragraaf vindt de vormvrije m.e.r.-beoordeling plaats. Op basis van deze beoordeling neemt de gemeente als bevoegd gezag gelijktijdig met het besluit tot ter visielegging van het ontwerp-bestedingsplan een besluit omtrent het al dan niet doorlopen van een m.e.r.-procedure.

Inhoud vormvrije m.e.r.-beoordeling

In een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet het bevoegd gezag beoordelen of een milieueffectrapport moet worden opgesteld. Van geval tot geval moet worden beoordeeld of een m.e.r.-procedure nodig is. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- Belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen milieueffectrapportage noodzakelijk.
- Belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een milieueffectrapportage worden opgesteld.

Het voorgaande wordt getoetst of, op basis van de criteria die zijn genoemd in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling, een m.e.r.-beoordeling) uitgevoerd moet worden. Het gaat hierbij om de volgende criteria:

1. de kenmerken van het project;
2. de plaats van het project;
3. de kenmerken van het potentiële effect.

In de volgende alinea's wordt onderhavig plan aan deze criteria getoetst.

Toetsing

Kenmerken van het project

Kenmerken van het project	
Criteria	Toets
Omvang van het project	Het plan maakt de realisatie van natuurontwikkeling ter plaatse van bestaande hoofdzakelijk agrarische gronden mogelijk. Het gaat hierbij om de volgende componenten: - beekontwikkeling (meandering), - ontwikkeling van droge en natte ecologische verbindingzones, - realiseren van poelen, - het versterken van de cultuurhistorische elementen, - invulling geven aan doelen vanuit Natuurnetwerk Brabant,

Kenmerken van het project	
Criteria	Toets
	- kleinschalige recreatie en toerisme. De totale omvang van het te ontwikkelen gebied is ongeveer 20 hectare. Het project blijft in haar totale omvang ruimschoots onder de drempelwaarden voor een directe m.e.r.-beoordelingsplicht (125 hectare) en is ruim een factor 5 kleinschaliger.
Cumulatie met andere projecten	Niet aan de orde. Het betreft een op zichzelf staande integrale gebiedsontwikkeling van het plangebied.
Gebruik van natuurlijke hulpbronnen	Bij de ontwikkeling wordt niet op permanente wijze gebruik gemaakt van natuurlijke hulpbronnen. In het kader van de aanlegfase is tijdelijk en incidenteel gebruik van natuurlijke hulpbronnen mogelijk, hetgeen noodzakelijk is bij de realisatie van grondwerkzaamheden, e.d.
Productie van afvalstoffen	Behoudens het afval dat tijdens de bouwfase (tijdelijke situatie) ontstaat, zal geen sprake zijn van de productie van afvalstoffen, gelet op het toekomstige gebruik.
Verontreiniging en hinder	Tijdens de <u>aanlegfase</u> zullen er grondwerkzaamheden plaatsvinden in het plangebied, evenals andere werkzaamheden die nodig zijn om de beoogde inrichting van het gebied te realiseren. Significante negatieve effecten vanwege de werkzaamheden worden niet verwacht, aangezien de werkzaamheden hoofdzakelijk op enige afstand van omliggende percelen worden uitgevoerd. Ten aanzien van de <u>toekomstige gebruiksfase</u> kan op basis van de uitgevoerde omgevingsonderzoeken en verantwoordingen in deze toelichting worden geconcludeerd dat er geen onevenredige verontreiniging en hinder zullen optreden. Navolgend wordt hier ten aanzien van diverse relevante aspecten nader op ingegaan. <u>Luchtkwaliteit</u>: Het plan genereert een verwaarloosbaar aantal verkeersbewegingen. Hiermee wordt niet in betekenende mate bijgedragen aan verslechtering van de luchtkwaliteit. <u>Geluid</u>: Gezien de aard van de toekomstige functies, is het optreden van onevenredige geluidhinder uitgesloten. <u>Geur</u>: Onevenredige geurhinder in de toekomstige situatie is gezien de aard van de toegestane activiteiten uitgesloten. De huidige agrarische functie, met daarmee gepaard gaande potentiële geurhinder, verdwijnt. <u>Trillingen</u>: Er worden geen functies mogelijk gemaakt, die voor onevenredige trillingshinder in de omgeving zorgen. <u>Stof</u>: Er worden geen activiteiten mogelijk gemaakt, waarvan onevenredige stofhinder voor de omgeving te verwachten valt. De huidige agrarische functie, met daarmee gepaard gaande potentiële stofhinder, verdwijnt. <u>Flora en fauna</u>: Het project leidt niet tot significant negatieve effecten door toename van stikstofpositie, of anderszins tot negatieve effecten op beschermde natuurgebieden. Eén van de projectonderdelen is juist het realiseren van natuur, waaronder gebieden die tot het Natuurnetwerk Nederland zullen gaan behoren.

Kenmerken van het project	
Criteria	Toets
	Hoewel het plan primair ziet op de ontwikkeling van natuur, betekent dit niet dat negatieve effecten op beschermde soorten op voorhand uitgesloten zijn vanwege de verandering van habitats die zal optreden en vanwege de uit te voeren werkzaamheden. Daarom is ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de uitvoering van de voorgenomen ingrepen in algemene zin niet tot overtreding van de Wet natuurbescherming leidt, mits voldoende invulling wordt gegeven aan de algemene zorgplicht en ecologische begeleiding wordt ingesteld ten aanzien van de soortgroepen vogels, amfibieën, vissen en libellen. Daarnaast dient er soortgericht vervolgonderzoek uitgevoerd te worden ten aanzien van een aantal specifieke soorten in het vervolg van het project. Op voorhand valt niet te verwachten dat er significant negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten zullen optreden. <u>Externe veiligheid:</u> Er worden geen risicobronnen met het plan mogelijk gemaakt. <u>Bodem:</u> Er worden geen functies mogelijk gemaakt, die tot potentiële bodemverontreiniging leiden. Er is zowel een (land)bodem- als een waterbodemonderzoek uitgevoerd. Onevenredig negatieve effecten zijn op basis van deze onderzoeken in beginsel uit te sluiten. <u>Water:</u> Het plan leidt niet tot een toename van verhard oppervlak. Een verbetering van de waterhuishoudkundige situatie in het plangebied vormt één van de kernelementen van het plan. In het projectplan is hier uitvoerig op ingegaan, zijn alle effecten op het aspect water beschreven en is uitvoerig onderzoek gedaan naar de effecten op de waterhuishouding. Er treden geen significant negatieve effecten op.
Risico van ongevallen	Er worden geen risicobronnen met het plan mogelijk gemaakt. Daarnaast maakt het plan geen (beperkt) kwetsbare objecten mogelijk en is het verblijf van personen in het plangebied beperkt. Hierdoor heeft het plan geen invloed op het groepsrisico van verderop gelegen risicobronnen.

De kenmerken van het project geven al met al geen aanleiding tot het doorlopen van een m.e.r.-procedure.

Plaats van het project

Plaats van het project	
Criteria	Toets
Aard van de omgeving	De ontwikkeling vindt plaats in het landelijk gebied. Het betreft een waterrijk gebied tussen twee kanalen in, waardoor tevens de rivier de Aa stroomt. De directe omgeving is hoofdzakelijk agrarisch ingericht en in gebruik. Verder zijn er enkele groen- en bouselementen, woningen en een tuincentrum in de directe omgeving aanwezig. De bebouwde kom van Aarle-Rixtel begint even westelijk van het plan. De personendichtheid en het verstedelijkingsniveau in de omgeving zijn relatief laag.
Bestaand grondgebruik en bestaande bestemming	Het grootste deel van de planlocatie kent op dit moment een agrarische functie en bestemming. Aan de westkant stroomt de Aa, die een Waterbestemming heeft en aan de randen

Plaats van het project	
Criteria	Toets
	van het gebied geldt een Groenbestemming. Er zijn geen bouwvlakken aanwezig in het plangebied.
Relatieve rijkdom aan kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied	In de huidige situatie zijn de ecologische en hydrologische waarden in het plangebied relatief beperkt te noemen.
Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor: - afstand tot gevoelige gebieden (wetlands, kustgebieden, berg- en bosgebieden, reservaten en natuurparken, Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) - gebieden waarin bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden	Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Dergelijke gebieden liggen op grote afstand, namelijk meer dan 10 kilometer. Het plangebied behoort niet tot een waterwinlocatie, waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied. Ook behoort het plangebied niet tot een gebied waarbinnen een Rijksmonument ligt. Het plangebied is eveneens niet gelegen in een Bèlvéderegebied of een beschermd stads-of dorpsgezicht. Ten slotte ligt het plangebied ook niet in een bosgebied of een anderszins als gevoelig aan te merken gebied. Niet aan de orde.
(afstand tot) gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid	Het plangebied ligt in het landelijk gebied. Gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid zijn in de omgeving niet aanwezig. De rand van de bebouwde kom van Aarle-Rixtel ligt wel op betrekkelijk korte afstand, maar dit betreft geen gebied met een bijzonder hoge bevolkingsdichtheid.
landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang	In het plangebied of in de directe omgeving zijn geen bijzonder landschappelijke, culturele en/of archeologisch waardevolle gebieden aanwezig. Wel zijn er enkele waardevolle bomen aanwezig. Deze worden overigens behouden en planologisch beschermd.

In onderdeel A van de bijlage bij het Besluit m.e.r is bepaald wat verstaan wordt onder een **gevoelig gebied**. Als gevoelig gebied zijn gebieden aangewezen die beschermd worden op basis van de natuurwaarden, landschappelijke waarden, cultuurhistorische waarden en waterwingebieden. Onderstaand wordt aangegeven of er sprake is van dergelijke gebieden in de nabijheid van het project en zo ja, of er sprake is van potentiële effecten op gevoelige gebieden.

Gevoelig gebied (conform onderdeel A van de bijlage bij het Besluit m.e.r.)	
Gevoelig gebied	Toets
Beschermd natuurmonument	Niet in de omgeving aanwezig.
Habitat- en vogelrichtlijngebieden	Het plangebied ligt niet in een Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op meer dan 10 kilometer afstand van het plangebied. Uit de toelichting blijkt voorts dat er geen sprake is van potentiële onevenredig negatieve effecten op dit gebied. Omdat overige gebieden op nog grotere afstand liggen, zijn negatieve effecten op overige gebieden uitgesloten.

Gevoelig gebied (conform onderdeel A van de bijlage bij het Besluit m.e.r.)	
Gevoelig gebied	Toets
Watergebied van internationale betekenis	Het plangebied ligt niet in de nabijheid van watergebieden met internationale betekenis.
Natuurnetwerk Nederland (voormalige EHS)	Het plangebied maakt reeds onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland, maar is als zodanig nog niet ingericht. In de toekomstige situatie worden verschillende elementen van het NNN gerealiseerd binnen het plangebied. Hiermee is van potentiële negatieve effecten op deze gebieden dus geen sprake, maar leidt het plan juist tot daadwerkelijke realisatie van het NNN.
Landschappelijk waardevol gebied	Het plangebied ligt niet in een landschappelijk waardevol gebied. Bijzondere landschapswaarden zijn in het plangebied, met uitzondering van een drietal waardevolle bomen, niet aanwezig.
Waterwinlocaties, waterwingebieden, en grondwaterbeschermingsgebieden	Het plangebied ligt niet in de nabijheid van waterwinlocaties, waterwingebieden, en grondwaterbeschermingsgebieden.
Beschermde monument	Er zijn geen monumenten aanwezig in het plangebied.
Belvédère-gebied	Het plangebied ligt niet in of in de nabijheid van een Belvedere-gebied.

Hoewel het plangebied buiten bestaand stedelijk gebied ligt, geeft de plaats van het project op basis van de voorgaande bevindingen geen aanleiding tot het doorlopen van een m.e.r.-procedure. Het plangebied en de directe omgeving kunnen niet als bijzonder gevoelig gebied worden beschouwd.

Kenmerken van het potentiële effect

Kenmerken van het potentiële effect	
Criteria	Toets
Bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking)	De potentiële negatieve effecten vanwege het plan zijn beperkt en zijn uitsluitend lokaal van aard. Er zijn uitsluitend potentiële negatieve effecten aan de orde in het kader van de werkzaamheden tot realisatie van de toekomstige bestemming, maar niet ten gevolge van de toekomstige bestemming zelf. Gelet op de aard van de effecten in relatie tot de omgeving, is het bereik van het potentiële effect beperkt te noemen.
Grensoverschrijdende karakter van het effect	Dit is gelet op het voorgaande niet aan de orde.
Waarschijnlijkheid van het effect	Van onevenredige negatieve effecten voor de omgeving is naar verwachting geen sprake. De waarschijnlijkheid van enige onevenredig negatieve effecten is zeer gering.
Duur, frequentie en de omkeerbaarheid van het effect	In de realisatiefase is er sprake van tijdelijke niet-onomkeerbare effecten, maar deze effecten zijn beperkt en moeten worden afgewogen tegen de te bereiken positieve effecten van de bestemmingswijziging. Daarbij kan worden geconcludeerd dat de positieve effecten aanzienlijk groter zijn dan de tijdelijke negatieve effecten. Na realisatie is er sprake van een permanente situatie met een verwaarloosbaar potentieel negatief effect op de omgeving of op gevoelige gebieden.

Geconcludeerd wordt dat de potentiële effecten geen aanleiding geven tot het doorlopen van een m.e.r.-procedure.

Conclusie

In deze paragraaf is beoordeeld of de kenmerken van het project, de plaats van het project en/of de specifieke potentiële effecten van het project aanleiding geven om een m.e.r.-procedure te doorlopen, ondanks het feit dat de omvang van het project onder de drempelwaarden van Bijlage D bij het Besluit m.e.r. blijft. Hiermee is invulling gegeven aan de vormvrije m.e.r.-beoordeling. Op basis van de verrichte onderzoeken en de bevindingen in deze toelichting, de bijbehorende bijlagen en specifiek in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling, wordt geconcludeerd dat er geen aanleiding is om een m.e.r.-procedure te doorlopen.

Op basis van de vormvrije m.e.r.-beoordeling neemt het bevoegd gezag een separaat besluit hieromtrent.

6. JURIDISCHE PLANOPZET

In dit hoofdstuk wordt de juridische opzet van het bestemmingsplan beschreven.

6.1 Inleiding

Het bestemmingsplan is een juridisch bindend plan dat bestaat uit een verbeelding (plankaart) en regels en gaat vergezeld van een toelichting. De verbeelding en de regels vormen het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan, waarbij de regels de gebruiks- en bouw mogelijkheden van de gronden regelen en de verbeelding de rol heeft van visualisering van de bestemmingen. De toelichting heeft geen bindende werking, maar heeft wel een belangrijke functie bij de weergave, verantwoording en onderbouwing van het bestemmingsplan en als uitleg bij de verbeelding en regels.

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepaalt dat het bestemmingsplan langs elektronische weg beschikbaar wordt gesteld. Dit brengt met zich mee dat het bestemmingsplan digitaal uitwisselbaar en op vergelijkbare wijze moet worden gepresenteerd. Met het oog hierop stellen de Wro en de onderliggende regelgeving eisen waaraan het bestemmingsplan moet voldoen. Zo bevat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (SVBP 2012) bindende afspraken waarmee bij het maken van bestemmingsplannen rekening moet worden gehouden. De SVBP 2012 kent (onder meer) hoofdgroepen van bestemmingen, een lijst met functie- en bouwaanduidingen, gebiedsaanduidingen en een verplichte opbouw van de planregels en het renvooi. Voorliggend bestemmingsplan is opgesteld in overeenstemming met de SVBP 2012 en wordt op de voorgeschreven wijze digitaal beschikbaar gesteld.

6.2 Plansystematiek

Het bestemmingsplan bestaat uit de juridisch bindende regels en verbeelding en gaat vergezeld van een toelichting.

De regels bevatten het juridisch instrumentarium voor het regelen van het gebruik van de gronden, regels omtrent de toegelaten bebouwing, regelingen betreffende het gebruik van aanwezige en/of op te richten bouwwerken.

De verbeelding heeft een ondersteunende rol voor toepassing van de regels alsmede de functie van visualisering van de bestemmingen. Op de verbeelding worden de bestemmingen weergegeven, met daarbij de harde randvoorwaarden. De verbeelding vormt samen met de regels het voor de burgers bindende deel van het bestemmingsplan.

De toelichting heeft geen bindende werking; de toelichting maakt juridisch ook geen onderdeel uit van het bestemmingsplan, maar heeft wel een belangrijke functie bij de weergave en onderbouwing van het plan en ook bij de uitleg van bepaalde bestemmingen en regels.

Hieronder wordt de systematiek, opbouw en indeling van de regels kort toegelicht.

De regels van het plan bestaan uit vier hoofdstukken, waarin achtereenvolgens de inleidende regels, de bestemmingsregels, de algemene regels en de overgangs- en slotregels aan de orde komen.

Hoofdstuk 1: Inleidende regels

In artikel 1 wordt een omschrijving van de in de regels gehanteerde begrippen gegeven. Artikel 2 geeft de meet- en rekenwijze aan:

- *Begrippen*: In deze regels zijn omschrijvingen gegeven van de in het bestemmingsplan gebruikte begrippen. Deze worden opgenomen om interpretatieverschillen te voorkomen. Begrippen zijn alleen nodig wanneer die gebruikt worden in de regels en wanneer deze tot verwarring kunnen leiden of op meerdere manieren te interpreteren zijn.
- *Wijze van meten*: Om op een eenduidige manier afstanden, oppervlakten en inhoud van gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde, te bepalen wordt in de wijze van meten uitleg gegeven wat onder de diverse begrippen wordt verstaan. Ten aanzien van de wijze van meten op de verbeelding geldt steeds dat het hart van een lijn moet worden aangehouden.

Hoofdstuk 2: Bestemmingsregels

In het tweede hoofdstuk komt de bestemming aan de orde. De opbouw van de bestemming ziet er als volgt uit:

- *Bestemmingsomschrijving*: de omschrijving van de doeleinden. Hierbij gaat het in beginsel om een beschrijving van de aan de grond toegekende functie.
- *Bouwregels*: in de bouwregels worden voor alle bouwwerken de van toepassing zijnde bebouwingsregels geregeld. Waar en met welke maatvoering mag worden gebouwd, wordt hier vastgelegd. Indien mogelijk wordt verwezen naar bouwvlakken en aanduidingen op de verbeelding (plankaart).
- *Afwijken van de bouwregels*: burgemeester en wethouders kunnen door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning bepaalde oppervlaktematen van bijgebouwen en herbouw van een woning buiten het bouwvlak, die conform de bouwregels niet zijn toegestaan, toch toestaan. De criteria, die bij toepassing van deze bevoegdheid in acht moeten worden genomen, zijn aangegeven.
- *Specifieke gebruiksregels*: in dit artikel is aangegeven welke vormen van gebruik in ieder geval strijdig zijn met de bestemming. Daarbij zijn niet alle mogelijke strijdige gebruiksvormen genoemd, maar alleen die, waarvan het op voorhand duidelijk is dat deze in strijd zijn met de bestemming. Het gaat hierbij in feite om een aanvulling op de in de bestemmingsomschrijving genoemde doeleinden.

Hoofdstuk 3: Algemene regels

In het derde hoofdstuk zijn de regels opgenomen met een algemeen karakter. Ze gelden dus voor het gehele plan. De algemene regels zijn (evenals de inleidende regels) van belang voor een juiste interpretatie van de bestemmingsregels.

- *Anti-dubbeltelregel*: deze regel is opgenomen om te voorkomen dat, wanneer volgens een bestemmingsplan bepaalde gebouwen en bouwwerken niet meer dan een bepaald deel van een bouwperceel mogen beslaan, het opengebleven terrein nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw of bouwwerk, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld.
- *Algemene gebruiksregels*: deze regels geven algemene regels over wat onder een strijdig gebruik wordt verstaan. Ook is een regeling opgenomen ter waarborging van voldoende parkeergelegenheid.
- *Algemene afwijkingsregels*: in deze regels is aan het bevoegd gezag de bevoegdheid gegeven om af te wijken van bepaalde, in het bestemmingsplan geregelde, onderwerpen. De criteria, die bij toepassing van de afwijkingsbevoegdheid in acht moeten worden genomen, zijn aangegeven.

Hoofdstuk 4: Overgangs- en slotregel(s)

In het laatste hoofdstuk zijn respectievelijk het overgangsrecht en de slotregel opgenomen:

- *Overgangsrecht*: bouwwerken welke op het moment van inwerkingtreding van het bestemmingsplan bestaan (of waarvoor een bouwvergunning is aangevraagd) mogen blijven bestaan, ook al is er strijd met de bebouwingsregels. De overgangsregel houdt niet in dat het bestaand, illegaal opgerichte, bouwwerk legaal wordt, noch brengt het met zich mee dat voor een dergelijk bouwwerk alsnog een bouwvergunning kan worden verleend. Burgemeester en wethouders kunnen in beginsel dus nog gewoon gebruik maken van hun handhavingsbevoegdheid. Het gebruik van de grond en opstellen, dat afwijkt van de regels op het moment van inwerkingtreding van het plan mag eveneens worden voortgezet. Een hardheidsclausule is opgenomen zodat het bevoegd gezag kan afwijken van het overgangsrecht voor gebruik.
- *Slotregel*: deze regel geeft aan op welke manier de regels kunnen worden aangehaald (de naam van het bestemmingsplan).

6.3 Toelichting op de bestemmingen

Voorliggend bestemmingsplan bestaat uit de volgende bestemmingen.

Natuur

Het gehele plangebied is in de toekomstige situatie bestemd als 'Natuur'. Hiervoor is gekozen omdat natuurontwikkeling het primaire doel van het project is. De als 'Natuur' aangewezen gronden zijn bestemd voor behoud, herstel en/of ontwikkeling van de natuurwaarden, behoud, herstel en/of ontwikkeling van de landschappelijke waarden, bermen en beplantingen, (onverharde) paden, wegen en parkeervoorzieningen, water en waterhuishoudkundige voorzieningen en extensief recreatief medegebruik. Hierbij is ter plaatse van de beoogde aangepaste loop van de Aa de functieaanduiding 'water' opgenomen. Binnen deze aanduiding moet de doorstroombestemming van de Aa verzekerd zijn. Agrarisch gebruik ten behoeve van natuurbeheer is hier toegestaan.

Binnen de bestemming mogen uitsluitend kleine gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd ten behoeve van natuurbeheer en extensief recreatief medegebruik, alsmede bouwwerken geen gebouwen zijnde voor extensief recreatief medegebruik. In de bouwregels zijn hiertoe maximale maatvoeringen opgenomen.

In het plan is tevens een aantal dubbelbestemmingen opgenomen. Deze bestemmingen worden hierna toegelicht.

Leiding

Deze bestemming is opgenomen ter plaatse van de bestaande brandstofleiding, die oost-westelijk door het plangebied loopt. De voor 'Leiding' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de aanleg, instandhouding en/of bescherming van een brandstofleiding ter plaatse van de figuur 'hartlijn – leiding brandstof'. Binnen deze bestemming gelden restricties aan het bebouwen van de gronden en aan het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden. Hiervoor geldt een omgevingsvergunningplicht. Het doel van dit stelsel is om de belangen van het functioneren van de leiding te waarborgen. .

Waarde – Archeologie 5.1 en 7

In het plangebied worden de twee geldende archeologische dubbelbestemmingen behouden, omdat het plangebied niet is vrijgegeven naar aanleiding van het uitgevoerde archeologische onderzoek. Zie daarover nader par. 5.11 van deze toelichting. Op basis van deze dubbelbestemmingen geldt een vergunningplicht voor het bebouwen van de gronden en/of het uitvoeren van werken en werkzaamheden, die de drempelwaarden genoemd in de bestemmingen overschrijden.

Waarde – Cultuurhistorie bomen

Deze dubbelbestemming is opgenomen ter plaatse van de kroonprojectie van de drie bestaande, cultuurhistorisch waardevolle bomen die in het oostelijk deel van het plangebied liggen. Binnen de groeiplaats van deze bomen mogen geen werkzaamheden worden uitgevoerd zonder omgevingsvergunning. Hiermee wordt de groeiplaats van deze bomen beschermd.

Waterstaat – Waterkering

De kade rondom de Zuid-Willemsvaart betreft een regionale kering, die in de legger rijkswaterstaatswerken is opgenomen. De kering bestaat uit een kern- en een beschermingszone. Ter waarborging van de belangen van deze kering is de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering' opgenomen, die een verbod bevat op het zonder omgevingsvergunning bebouwen van de gronden en het uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden. Het projectplan voorziet overigens niet in bebouwing of werkzaamheden binnen de kern- en beschermingszones van de waterkering.

7. UITVOERBAARHEID

In artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat een bestemmingsplan vergezeld gaat van een toelichting waarin de inzichten over de uitvoerbaarheid van het plan zijn neergelegd. Dit hoofdstuk gaat in op de uitvoerbaarheid, waarbij eerst de economische uitvoerbaarheid aan bod komt en vervolgens de maatschappelijke uitvoerbaarheid.

7.1 Economische uitvoerbaarheid

7.1.1 Kostenverhaal

Indien met onderhavig bestemmingsplan een bouwplan in de zin van artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) mogelijk wordt gemaakt, is de gemeenteraad van Laarbeek op grond van artikel 6.12 lid 1 Wet ruimtelijke ordening (Wro) in samenhang met artikel 6.12 lid 4 Wro verplicht om de kosten te verhalen en een exploitatieplan vast te stellen gelijktijdig met het besluit (het bestemmingsplan) waarop het exploitatieplan betrekking heeft.

Niet in alle gevallen is de gemeenteraad verplicht een exploitatieplan vast te stellen. Op grond van artikel 6.12 lid 2 kan de gemeenteraad besluiten geen exploitatieplan vast te stellen als aan de cumulatieve bepalingen van artikel 6.12, lid 2 sub a, b en c is voldaan.

Voorliggend bestemmingsplan voorziet in de realisatie van natuur, beekherstel en recreatie. Er is derhalve geen sprake van een of meerdere bouwplannen als bedoeld in het Bro en dus is kostenverhaal niet aan de orde. De gronden binnen het plangebied zijn grotendeels in eigendom van Waterschap Aa en Maas. Slechts enkele gronden waar de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling is voorzien is geprojecteerd op eigendom van een overige partij.

Het grootste deel van de kosten worden via de Waterwet gedekt. De kosten die voor de gemeente met deze ontwikkeling samenhangen worden via een anterieure overeenkomst doorgelegd aan het waterschap. Hiermee is de economische uitvoerbaarheid van voorliggend bestemmingsplan voldoende aangetoond.

7.1.2 Financieel economische haalbaarheid

De kosten voor de aanleg van de waterberging worden gedragen door het Waterschap Aa en Maas. Het Waterschap Aa en Maas heeft dit geld gereserveerd in diens begroting. Er zijn geen onvoorziene hoge kosten te verwachten. Ook is er geen sprake van onzekere financiële bijdragen van anderen. De financieel-economische haalbaarheid is hiermee in voldoende mate aangetoond

7.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Er zijn wettelijke eisen met betrekking tot de voorbereiding en totstandkoming van een bestemmingsplan. Artikel 3.8 Wro bepaalt dat op de voorbereiding van een bestemmingsplan de in afdeling 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) geregelde uniforme openbare voorbereidingsprocedure (uov)

van toepassing is. Dit houdt in dat tussen gemeente en verschillende instanties overleg over het plan moet worden gevoerd alvorens een ontwerpplan ter visie gelegd kan worden. Bovendien is het gewenst dat belanghebbenden de gelegenheid hebben om hun visie omtrent het plan te kunnen geven. Dientengevolge zijn de volgende stappen te onderscheiden:

- Vooroverleg;
- Zienswijzen;
- Inspraak;
- Vaststellingsprocedure.

7.2.1 Vooroverleg en inspraak

De Wro zelf bevat geen bepalingen omtrent inspraak. Dat neemt niet weg dat het de gemeente vrij staat toch inspraak te verlenen bijvoorbeeld op grond van de gemeentelijke inspraakverordening. In relatie daarmee bepaalt artikel 150 van de Gemeentewet onder meer dat in een gemeentelijke inspraakverordening moet worden geregeld op welke wijze en aan wie de mogelijkheid wordt geboden hun mening kenbaar te maken.

Dit plan is niet voor inspraak in procedure gebracht. Er is in het kader van het Projectplan ruimte geboden om te reageren op het planvoornemen. Daarnaast is er actief contact geweest tussen het waterschap en de direct betrokken nabijgelegen grondeigenaren en andere belanghebbenden. Het doorlopen van een inspraakprocedure is daarom niet nodig geacht.

Het voorontwerpbestemmingsplan is aan de overlegpartners van de gemeente verstuurd.

- De provincie heeft aangegeven dat men geen opmerkingen op of bezwaren tegen het plan heeft.
- Het waterschap is initiatiefnemer van het project. Er heeft intensief overleg tussen gemeente en waterschap plaatsgevonden omtrent het bestemmingsplan.
- Rijkswaterstaat heeft verzocht om de kade rondom de Zuidwillemsvaart, die in de legger Rijkswaterstaatswerken is aangemerkt als regionale kering, in het bestemmingsplan op te nemen en daar aan een omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden te koppelen. Aan dit verzoek is in het ontwerpbestemmingsplan gehoor gegeven.

7.2.3 Vaststellingsprocedure

De vaststellingsprocedure van het bestemmingsplan vond plaats volgens artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening. Als onderdeel van deze procedure is het bestemmingsplan gedurende een termijn van 6 weken ter inzage gelegd voor zienswijzen. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Ook is er geen aanleiding geweest voor ambtshalve wijzigingen.

Het bestemmingsplan is op 12 oktober 2023 ongewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad. Na vaststelling wordt het bestemmingsplan wederom gedurende zes weken ter inzage gelegd en kan door belanghebbenden beroep worden aangetekend bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Indien geen beroep wordt ingesteld, is het plan na afloop van deze termijn onherroepelijk.

